

UCHWAŁA NR 0150/XXXII/717/09

RADY MIASTA TYCHY

z dnia 25 czerwca 2009 r.

w sprawie przyjęcia „Strategii rozwoju sportu miasta Tychy na lata 2009-2015”

Na podstawie art. 7 ust.1 pkt. 8 i art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r.o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) oraz art. 4 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (DZ. U. z 2001 r. Nr. 142, poz.1592 z późn. zm.) w związku z art. 4 ustawy o kulturze fizycznej z dnia 18.stycznia 1996r. (Dz. U. z 1996 Nr 25 poz 113 z późn. zm) na wniosek Prezydenta Miasta Tychy po zaopiniowaniu przez Komisję Kultury Sportu i Turystyki.

Rada Miasta Tychy uchwała:

§1

Przyjąć „Strategię rozwoju sportu miasta Tychy na lata 2009-2015” w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§2

Odpowiedzialny za wykonanie uchwały jest Zastępca Prezydenta Miasta Tychy.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Miasta Tychy

/-/ mgr Zygmunt Marczuk

ZAŁĄCZNIK DO UCHWAŁY
NR 0150/XXXII/717/09
RADY MIASTA TYCHY
z dnia 25 czerwca 2009 r.

Strategia rozwoju sportu miasta Tychy na lata 2009-2015

Tychy 2009

SPIS TREŚCI

	Strona
I. Wprowadzenie	3
II. Aktualny stan kultury fizycznej - diagnoza	6
III. Przesłanki, założenia i główne cele strategii	16
IV. Zasady i źródła finansowania	20
V. Cele priorytetowe	24
VI. Monitorowanie realizacji strategii	90
VII. Zespół ds. opracowania strategii rozwoju sportu	91
VIII. Wyciąg z ewidencji prowadzonej przez Prezydenta Miasta Tychy z księgi ewidencyjnej klubów sportowych działających w formie stowarzyszenia	93

I. WPROWADZENIE

Sport jako aktywność fizyczna może przybrać formy zorganizowane, jak i indywidualne, spontaniczne. To także pewna filozofia życia, co bezpośrednio przekłada się na kondycję zdrowotną.

Aktywność sportowa wynika z naturalnych potrzeb człowieka – potrzeby ruchu i potrzeby rywalizacji. W ramach tej pierwszej potrzeby mieści się także rozwój sprawności fizycznej, nabywanie umiejętności ruchowych. W ramach drugiej – społeczna rola sportu.

Sport odgrywa w naszym życiu wiele różnych ról. Jest sposobem na zachowanie dobrej kondycji fizycznej i zdrowia. To przede wszystkim rola sportu masowego, rekreacji. Faktem bezspornym pozostaje pogarszająca się – w skali ogólnopolskiej - sprawność fizyczna dzieci i młodzieży. Znaczna część uczniów wymaga zajęć korygujących wady postawy. Wynika to w dużej mierze z niedostatku aktywności ruchowej, nie zawsze właściwego realizowania zajęć wychowania fizycznego w szkole oraz braku sportowych zajęć pozalekcyjnych. Również wiele chorób osób dorosłych, szczególnie schorzeń układu kostnego i oddechowego, krwionośnego, ma podobne podłoże.

Dla mieszkańców miasta sport stanowi jedną z form integracji, budowy wspólnej tożsamości. Budujemy ją wokół naszego sportu wyczynowego, kwalifikowanego.

Rolą samorządu lokalnego jest ukierunkowywać rozwój sportu w mieście - zarówno masowego, jak i wyczynowego. Aby jednak robić to sprawnie i w sposób zorganizowany, potrzebna jest koherentna, wewnętrznie spójna wizja, która obejmie wszystkie obszary aktywności sportowej i kibicowskiej tyszan. W zakresie tej wizji jest rekreacja, turystyka, sport masowy, a także wszelkie formy wyczynu. Strategia opisuje stan obecny, precyzuje cele, do jakich dążymy oraz sposoby, by te cele realizować.

Strategia ta oczywiście jest zgodna z ogólnopolską strategią, przyjętą przez Radę Ministrów 23 stycznia 2007 r.

Strategia uwzględnia zadania z zakresu sportu realizowane przez wszystkie instytucje samorządowe, placówki oświatowe, kluby sportowe oraz stowarzyszenia, których działalność statutowa związana jest ze sportem i rekreacją ruchową. Instytucje te muszą też deklarować współpracę z samorządem.

Strategia stawia cele przed sportem dzieci i młodzieży, sportem masowym, sportem niepełnosprawnych, sportem kwalifikowanym. Uwzględnia strukturę społeczną i demograficzną miasta, tutejsze tradycje i sportowe przyzwyczajenia, oczekiwania kibiców, oraz aktualny stan bazy sportowej.

W tym dokumencie zostały uwzględnione zmiany w ustawodawstwie, pozwalające na wspomaganie finansowe sportu kwalifikowanego przez samorząd terytorialny.

Strategia rozwoju sportu w Tychach wynika z wnikliwej analizy aktualnego stanu sportu, zasobów ludzkich i bazy sportowo – rekreacyjnej w mieście. W oparciu o istniejący stan określa najważniejsze, zasadnicze cele społeczne i wskazuje, jakie należy podjąć działania, aby w roku 2015 osiągnąć poziom kultury fizycznej na miarę standardów podobnej wielkości miast europejskich.

Określając cele autorzy strategii mają świadomość, że ich realizacja będzie zależała od:

- dostępnych środków finansowych przeznaczonych przez samorząd w kolejnych latach,
- pozyskiwania środków zewnętrznych na poprawę infrastruktury oraz rozwój zawodowy trenerów, nauczycieli i innych osób zajmujących się sportem,

- aktywności instytucji, klubów i organizacji pozarządowych zajmujących się sportem i rekreacją,
- czynnego uczestnictwa i częściowej partycypacji w kosztach szkolenia, oraz organizacji zajęć i imprez sportowych przez mieszkańców miasta,
- promocji sportu w różnych środowiskach.

Niniejszy program nie ma charakteru zamkniętego, może i powinien być modyfikowany w momencie zmieniających się przepisów prawa oraz zaistnienia warunków, których nie można było wcześniej przewidzieć.

II. AKTUALNY STAN KULTURY FIZYCZNEJ - DIAGNOZA

Autorzy strategii swoją pracę rozpoczęli od analizy stanu obecnego sportu kwalifikowanego i sportu masowego w mieście, inwentaryzacji infrastruktury, oraz prognoz demograficznych. Są to czynniki niezależne, które w strategii należy uwzględnić.

1. Analiza demograficzna w mieście.
2. Poziom usportowienia.
3. Istniejąca baza sportowa.

1. Analiza demograficzna w mieście

Czynnikiem kluczowym dla strategii sportowej jest prognoza demograficzna. Determinuje ona nie tylko sport szkolny, ale ogół działalności sportowej, opartej na wychowankach tyskich klubów. Określa także skalę oferty sportu masowego dla młodych tyszan.

Z danych Urzędu Miejskiego w Tychach o liczbie dzieci urodzonych w latach 1993-2008 wynikają dwa podstawowe fakty. Od początku XX wieku zaczyna się wyraźny wyż demograficzny (ilość urodzonych dzieci w roku 2000 do 2007 wzrasta o 25 procent). Strategia będzie musiała uwzględnić rosnącą ilość sportowców w najmłodszych grupach wiekowych oraz, przez kilka najbliższych lat, mniejszą liczbę zawodników w grupach nastolatków.

W przypadku tych pierwszych baza i kadra sportowa, przede wszystkim szkolna, musi zostać przystosowana do wzrastającej ilości uczniów. W latach 2009-2014 liczba dzieci w tyskich podstawówkach podwyższy się o około 800 osób.

W gimnazjach natomiast (a także w szkołach średnich) pojawią się roczniki niżu demograficznego. Spadek będzie znaczny, bo o ponad 1000 uczniów

na poziomie gimnazjalnym i o 2000 ponadgimnazjalnym. Tendencja ta zmieni się dopiero w roku 2015, poza czasem obowiązywania tej strategii. Aktualną bazę sportową szkolnictwa gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego można, zatem uznać za wystarczającą. Osobnym tematem pozostaje fakt, że malejąca ilość młodzieży wcale nie musi oznaczać malejącej liczby młodzieży uprawiającej sport. Wprost przeciwnie, przy mniejszej grupie młodzieży łatwiej osiągnąć wysoki współczynnik jej usportowienia.

a) prognoza demograficzna dla publicznych szkół

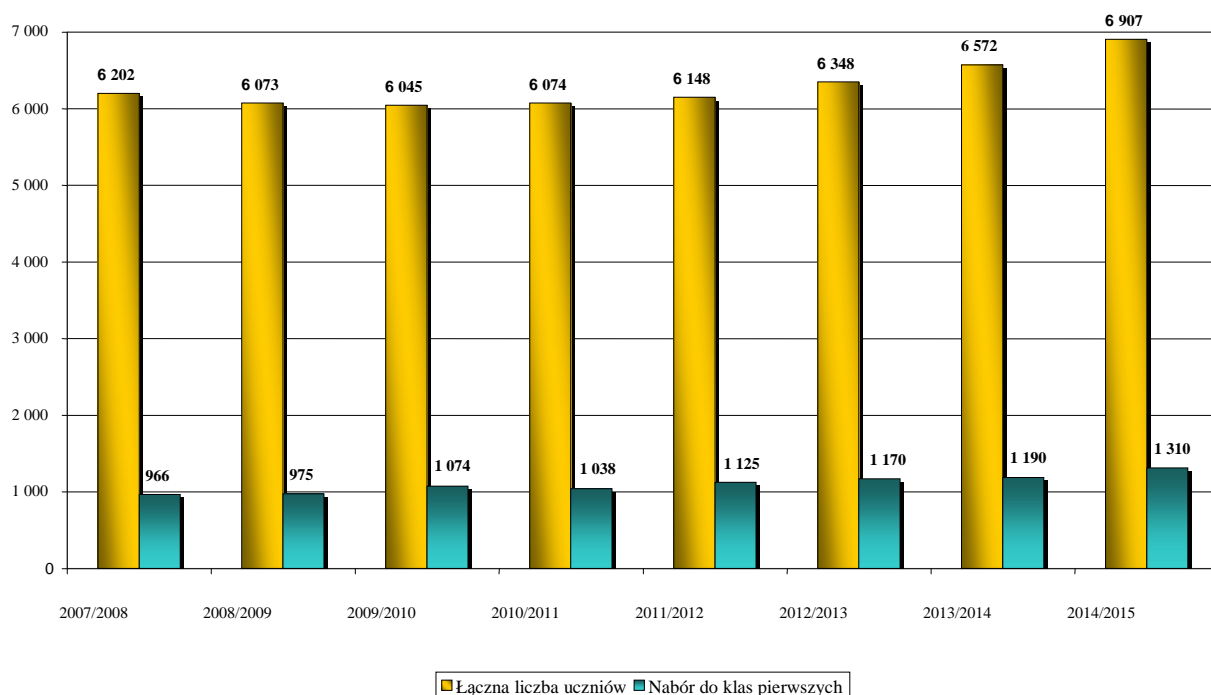
Prognoza, obejmująca najbliższe lata, została opracowana na podstawie baz danych Systemu Informacji Oświatowej Miejskiego Zarządu Oświaty w Tychach na dzień 30.09.2007r., danych z UM Tychy o liczbie dzieci urodzonych w latach 2002 – 2007 oraz na przewidywanej liczbie uczniów spoza miasta Tychy, którzy będą uczęszczać do tyskich szkół ponadgimnazjalnych.

Dane przedstawione w poniższych wykresach pokazują, że w oddziałach „0” do roku szkolnego 2013/14 liczba dzieci 6-letnich będzie stopniowo wzrastać z liczby 1.060 w bieżącym roku szkolnym do 1.310. Tendencja spadkowa będzie natomiast zachodziła przede wszystkim gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych.

W szkołach podstawowych do roku 2009/10 ogólna liczba uczniów będzie jeszcze nieznacznie spadać (o 157 dzieci), zaś kolejne lata zapowiadają już tendencję wzrostową - łącznie od roku 2009/10 do 2014/15 liczba dzieci w klasach I-VI szkół podstawowych wzrośnie o ponad 800.

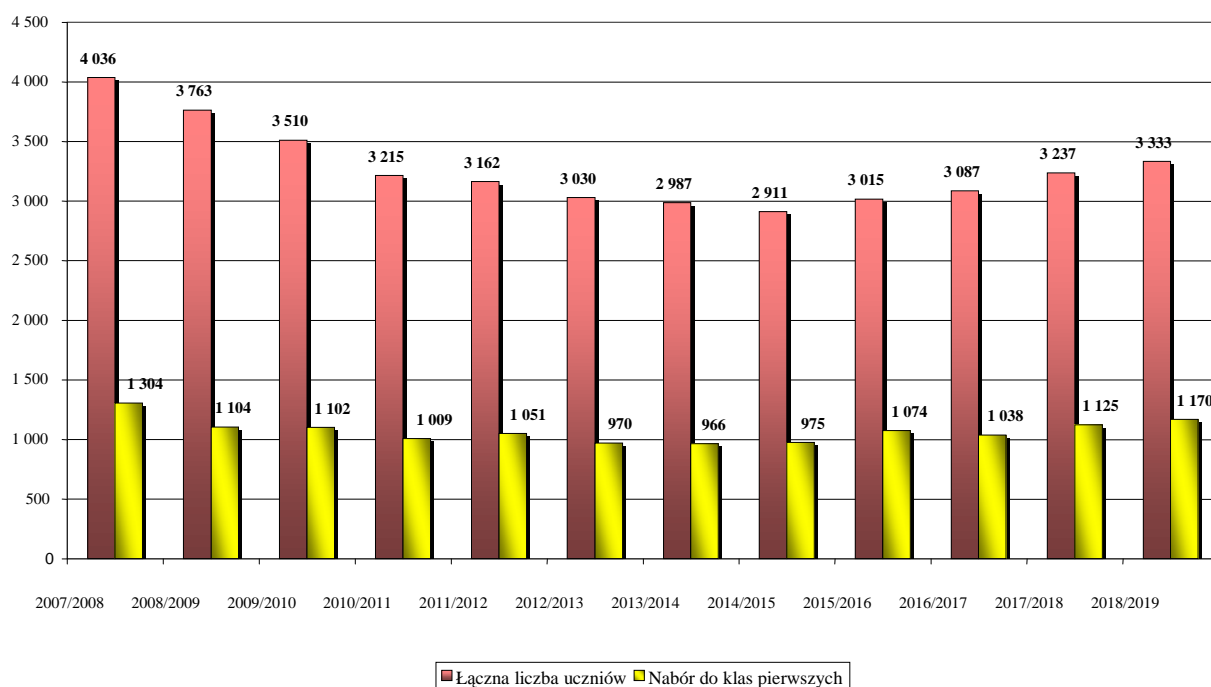

Wykres nr 1. Liczba uczniów w szkołach podstawowych w latach 2007/2008 - 2014/2015

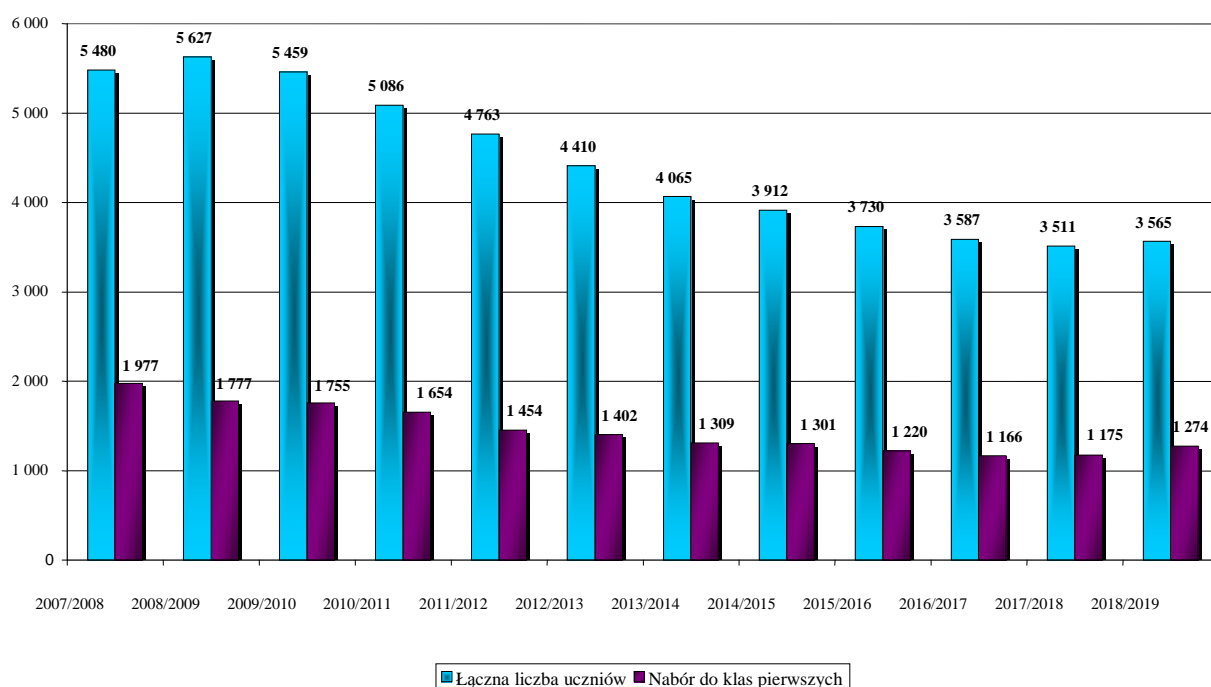
Gimnazja będą odczuwały niż demograficzny jeszcze do roku 2014/15. Do tego czasu liczba uczniów w tych szkołach spadnie o 1.125, dopiero od roku 2015/16 rozpocznie się stopniowy wzrost liczby uczniów.

Wykres nr 2. Liczba uczniów w gimnazjach w latach 2007/2008 - 2018/2019

Niż demograficzny będzie najbardziej odczuwalny w szkołach ponadgimnazjalnych. Tendencja spadkowa utrzyma się, co najmniej do roku 2017/18, a więc przez najbliższych 10 lat. W stosunku do bieżącego roku szkolnego liczba uczniów zmniejszy się prawie o 2000 (w prognozie uwzględniono również, oprócz absolwentów tyskich gimnazjów, uczniów spoza miasta Tychy).

Wykres nr 3. Liczba uczniów szkół ponadgimnazjalnych w latach 2007/2008 - 2018/2019

2. Poziom usportowienia

a) sport wyczynowy - młodzieży

Poziom ten jest bardzo trudny do dokładnego określenia. Wiele młodych tyszan wyczynowo uprawia sport poza naszym miastem. Dzieje się to w licznych sekcjach katowickiego Pałacu Młodzieży, a także w innych klubach znajdujących się w okolicach naszego miasta. W porównaniu do innych miast Tychy, pod względem ilości trenujących jak i ich wyników, wypadają dobrze.

Wart podkreślenia jest fakt, że większość młodzieży uprawiającej w mieście sport wyczynowy czyni to w ramach Miejskiego Ośrodka Sportów Młodzieżowych w następujących sekcjach: pływanie, piłka nożna, koszykówka, piłka siatkowa, piłka ręczna kobiet, zapasy, boks, kajakarstwo, lekka atletyka, tenis stołowy.

b) sport wyczynowy - seniorów

W przypadku seniorów sytuacja jest jeszcze bardziej skomplikowana. We wiodących tyskich drużynach (piłkarskim i hokejowym GKS, koszykarskim Big Starze) występuje wielu zawodników spoza miasta. Jest też liczna grupa sportowców mieszkających w Tychach, a należących do klubów z innych miejscowości. Dotyczy to nie tylko dużej grupy piłkarzy, wyszkolonych w ramach MOSiR-u, a grających w okolicznych klubach niższych lig. Można tu też wymienić tyskie koszykarki, które po osiągnięciu wieku seniora przechodzą do klubu mysłowickiego, siatkarzy i piłkarki ręczne wychowanych w ramach MOSM, a zasilających kluby całego kraju. Są też sportowcy innych dyscyplin – warto wspomnieć, że w ligowych rozgrywkach różnych szczebli występuje kilkudziesięciu tyskich brydżystów.

Osiągnięcia sportowe oraz oczekiwania mieszkańców nie zawsze idą w parze. W każdym mieście świata pragnienia kibiców i działaczy przeważnie przekraczają realne możliwości. Każdy miłośnik sportu chciałby, by zawodnik, któremu kibicuje, zawsze wygrał. W Tychach nie jest inaczej - oczekiwania sympatyków kibicujących tyskiemu sportowi są wyższe niż aktualne sukcesy. Jeśli jednak mierzyć sport wyczynowy na poziomie seniorskim miarą sukcesów na szczeblu krajowym, to Tychy w proporcji do ilości mieszkańców plasują się nieco powyżej średniej krajowej:

- męska drużyna hokejowa od kilku lat należy do najściślejszej krajowej czołówki,
- żeńska sekcja hokeja na lodzie przez ostatnie lata stanowi w Polsce klasę samą dla siebie,
- drużyna koszykarska (Big Star Tychy) walczy o ekstraklasę,
- drużyna piłkarska w zeszłym sezonie wywalczyła awans do II ligi,
- lekkoatleta, którego tylko kontuzja pozbawiła w roku 2008 olimpijskiego startu,
- reprezentanci kraju i mocne zespoły w sportach nieolimpijskich, jak futsal i unihokej,
- wiodąca w kraju ekipa kajakarzy.

Bez wątpienia Tychy są znaczącym ośrodkiem na mapie polskiego sportu. Jeśli porównać je z innymi miastami województwa o porównywalnej liczbie mieszkańców (Dąbrowa Górnicza, Jastrzębie, Ruda Śląska), okazuje się, że poziom sportu w mieście jest wysoki, z dużą ilością sportowych sukcesów.

Miasto wspiera sport wyczynowy seniorów poprzez stypendia za wybitne osiągnięcia sportowe.

c) sport masowy

Na całym świecie ludzie uprawiający rekreacyjnie sport czynią to we własnym zakresie. Stąd jest to trudna do porównania z innymi miastami dziedzina sportu - odbywa się w znacznym stopniu poza obszarami działalności urzędu miasta i jego agend.

W mieście istnieje amatorska liga piłkarska, w ogólnopolskich rozgrywkach amatorów gra drużyna hokeistów – jednak zdecydowana większość

mieszkańców uprawia sport we własnym zakresie. Najpopularniejsze dyscypliny wśród tyszan to:

- sport rowerowy,
- gry zespołowe,
- sporty walki,
- jogging,
- narciarstwo alpejskie,
- tenis,
- pływanie,
- łyżwiarstwo,
- trekking,
- squash.

Sportowe upodobania mieszkańców miasta nie odbiegają od standardów krajowych (z powodu istnienia hali lodowej i szkolenia w tej dyscyplinie, popularniejsze jest w mieście łyżwiarstwo). Obecność zbiornika wodnego – Jeziora Paprocańskiego – powoduje, że popularność sportów wodnych (jak kajakarstwo, żeglarstwo) jest wyższa od przeciętnej krajowej. Coraz więcej osób uprawia także jeździectwo.

Na szkolnych salach sportowych liczne grupy dorosłych i młodzieży grywają w koszykówkę, futsal i siatkówkę.

Na boiskach otwartych grywa się przede wszystkim w piłkę nożną oraz (w znacznie mniejszym zakresie) koszykówkę.

Na przestrzeni ostatnich 20 lat zdecydowanie spadła ilość zawodów amatorskich i rekreacyjnych, organizowanych przez miasto. Nie wynika to jednak z zaniedbań miejskich władz, lecz spadającego zainteresowania takimi formami rozgrywek. Dzisiaj ci, którzy chcą się zmierzyć w amatorskiej rywalizacji,

wybijają raczej rozgrywki czy mistrzostwa branżowe: lekarzy, bankowców, górnicze.

Miasto jednak organizuje w wielu dyscyplinach amatorskie mistrzostwa miasta. Wymienić tutaj w pierwszej kolejności należy, cieszące się sporą popularnością: mistrzostwa miasta w siatkówce, cykl biegów przełajowych, rajd rowerowy.

W dyscyplinach uprawianych na zasadach komercyjnych (tenis, squash, jeździectwo itp.) o rosnącej popularności świadczy przede wszystkim dynamiczny rozwój prywatnej bazy sportowej.

3. Istniejąca baza sportowa

Stan infrastruktury sportowej w Tychach został zdecydowanie poprawiony. Składa się na to:

- została ukończona budowa hali sportowej przy al. Piłsudskiego 20,
- Stadion Zimowy, który po przebudowie i modernizacji jest teraz najnowocześniejszym lodowiskiem w Polsce,
- kryta pływalnia przy ul. Edukacji, która swoimi parametrami i standardem dorównuje mniejszym aquaparkom,
- stadion piłkarski, na którego trybunach w szczytowych okresach tyskiej piłki (połowa lat '70) zasiadało nawet 20 tys. kibiców; obecnie jednak wymaga on inwestycji, by spełniał standardy XXI. wieku,
- Jezioro Paprocańskie i jego otoczenie, z wyczynową stacją kajakową oraz kilkoma stanicami żeglarskimi, z Ośrodkiem Paprocańskim, który jest idealnym miejscem dla biegów przełajowych; jest to ośrodek z dużym potencjałem i mógłby stać się wiodącym ośrodkiem sportu rekreacyjnego na terenie aglomeracji katowickiej,
- kilka miejskich ośrodków sportowych (osiedle A, osiedle B).

Od 2006 roku stałym obiektem sportowym w mieście jest także otwarte sztuczne lodowisko. Czynne jest każdego roku od listopada do marca, przeznaczone niemal wyłącznie do jazdy rekreacyjnej, z której korzysta się bezpłatnie.

Obiekty sportowe znajdują się także niemal przy każdej szkole w mieście. Ich standard jest jednak zróżnicowany – w jednych szkołach znajdują się obiekty spełniające wymogi sportu kwalifikowanego i odbywają się tutaj rozgrywki np. ligowe, w innych sale sportowe budzą sporo zastrzeżeń kadry nauczycieli.

Bazę sportową w mieście uzupełniają obiekty prywatne, których stale przybywa. Na szczególną uwagę zasługują treningowe pole golfowe, kryta hala tenisowa a także namiot do gry w tenisa, obiekt do squash i kilka ośrodków jeździeckich znajdujących się na obrzeżach miasta.

Wykaz obiektów sportowych w Mieście Tychach znajduje się na mapie, dołączonej do Strategii.

III. PRZESŁANKI, ZAŁOŻENIA I GŁÓWNE CELE STRATEGII

Celem strategii sportowej miasta jest:

- wyznaczenie kierunków rozwoju bazy sportowej,
- opracowanie form popularyzacji sportu wśród mieszkańców oraz wspieranie sportu amatorskiego i rekreacji,
- wspieranie sportu kwalifikowanego, zarówno młodzieżowego jak i seniorów, w tym także ustalenie dyscyplin dla miasta priorytetowych i wspieranie ich w pierwszej kolejności.

Powyższe cele pozostają ze sobą w ścisłej zależności – poziom uprawiania sportu przez mieszkańców Tychów jest ściśle związany z rozwojem bazy.

Rozwój bazy sportowej ma dwa główne cele. Po pierwsze ukierunkowany jest na promowanie aktywności sportowej i zdrowego stylu życia. Po drugie jego celem jest tworzenie jak najlepszych warunków dla uprawiania sportu wyczynowego w mieście, zwłaszcza w dyscyplinach uznanych w strategii za priorytetowe. Dlatego w strategii uwzględniane są zarówno planowane obiekty ogólnodostępne, jak i nastawione na sport kwalifikowany oraz obiekty szkolne. Wśród tych pierwszych nadrzędną rolę ma rozbudowa i modernizacja Ośrodka Paprocańskiego oraz budowa kolejnych Osiedlowych Centrów Sportowych. Sama koncepcja Ośrodka Paprocańskiego jest na tyle obszerna, że wymaga w tej strategii osobnego potraktowania. W ramach obiektów ogólnodostępnych strategia zakłada także rozbudowę i oznaczenie ścieżek rowerowych. W tym dokumencie uwzględniono także – w związku z ogromnym zainteresowaniem - kolejne sztuczne otwarte lodowisko.

Wśród obiektów nastawionych na sport kwalifikowany strategia przewiduje rozwój infrastruktury polegający w szczególności na:

- przebudowie dotychczasowego stadionu miejskiego i zmienienie jego funkcji z ogólnosportowej na piłkarską,
- budowie stadionu lekkoatletycznego,
- budowie drugiej tafli przy stadionie zimowym.

W infrastrukturze szkolnej strategia szczególnie nacisk kładzie na renowację obiektów oraz na założenie, że przy nowo budowanych szkołach powinny powstawać obiekty sportowe, spełniające wymogi sportu kwalifikowanego (pływalnie, hale itp.). Strategia zakłada także wybudowanie przy szkołach dwóch nowych hal.

Promowanie sportu wśród mieszkańców odbywać się będzie poprzez szerszą niż dotychczas informację dotyczącą sportu masowego, a także organizowanie większej ilości imprez sportowych.

Wadą imprez masowych w mieście jest ich słaba popularyzacja. Dzieje się tak przede wszystkim za sprawą braku skutecznych metod docierania z informacją do tyszan. Tymczasem od 2006 roku spółka należąca do miasta posiada własny portal internetowy - www.tychy.pl - a od 2008 roku także własny bezpłatny tygodnik „Twoje Tychy”. Strategia zakłada, że te media aktywnie włączą się w promowanie wszelkich sportowych imprez masowych dla tyszan.

W tym dokumencie, autorzy przewidują także organizowanie większej ilości imprez masowych, organizowanych zarówno przez władze miasta, jak i organizacje pozarządowe. Te ostatnie mogą ubiegać się – w ramach obowiązujących przepisów – o dotacje miejskie do tych przedsięwzięć.

Promowanie sportu wśród mieszkańców odbywać się będzie także poprzez łatwiejszy dostęp do już istniejących oraz planowanych obiektów sportowych. Za koordynowanie tych działań, zarówno w sferze informacyjnej jak i organizacyjnej odpowiadać będzie wskazana przez prezydenta miasta osoba fizyczna bądź prawna, podległa mu w strukturze administracyjnej.

Osobną kwestią jest stworzenie warunków do uprawiania sportów dla osób niepełnosprawnych, których stale w społeczności miasta przybywa.

Wspieranie sportu kwalifikowanego młodzieży ma dwa cele. Pierwszy jest oczywisty - poprawa kondycji zdrowotnej i psychicznej młodzieży. Zakładając wspieranie sportu młodzieżowego, strategia przy wyborze dyscyplin uwzględnia tyską tradycję i specyfikę miasta, bierze pod uwagę infrastrukturę oraz istniejącą kadrę trenerską i instruktorską a także aktualne w mieście, kraju i świecie trendy.

Wspieranie sportu wyczynowego seniorów, wymaga krótkiego uzasadnienia.

- sukcesy sportowe są jednym z najważniejszych elementów konsolidujących/wzmacniających lokalne społeczności; w tak młodym mieście jak Tychy ma to szczególne znaczenie,
- chęć uprawiania sportu przez dzieci i młodzież zawsze ściśle wiąże się z sukcesami seniorów, reprezentantami kraju, ale także miasta; w Tychach w ostatnich latach widać to chociażby po rosnącym zainteresowaniu chłopców i dziewczyn hokejem na lodzie (drużyna męska nieprzerwanie od 2004 roku ma medal mistrzostw Polski, drużyna żeńska od trzech lat jest mistrzem kraju), piłką nożną (GKS Tychy w 2008 roku awansował do II ligi), koszykówką (Big Star Tychy gra w I lidze) i kajakarstwem (młodzi tyszanie przywożą medale Mistrzostw

Europy); sport kwalifikowany seniorów bezpośrednio przekłada się na popularyzację sportu wśród dzieci i młodzieży,

- odnoszące sukcesy kluby sportowe należą do najcenniejszych elementów promocji miasta i z tej przyczyny wymagają dbałości i wspierania ze strony miasta; trudno jednak aktywnie i z zaangażowaniem wspierać każdą dyscyplinę, strategia zakłada istnienie dyscyplin dla miasta strategicznych - takich, które mają największe szanse na promocję Tychów.

Autorzy niniejszej strategii w określaniu celów wzięli pod uwagę następujące uwarunkowania:

- wielkość budżetu,
- aktualne przepisy prawne,
- liczbę stowarzyszeń i rodzaj ich działalności,
- zapotrzebowanie społeczne na czynną aktywność fizyczną,
- udział zaangażowanych i przewidywanych środków sponsorskich,
- stan techniczny miejskiej bazy sportowej,
- wpływ polskich i okręgowych związków sportowych na lokalny rozwój dyscyplin sportowych.

IV. ZASADY I ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Zgodnie z ustawami o samorządzie gminnym oraz powiatowym, a także o finansach publicznych i o sporcie kwalifikowanym – organizowanie sportu i aktywności fizycznej mieszkańców, a także dbałość o te formy życia społecznego jest zadaniem miasta Tychy. Miasto realizuje te zadania, a poniższe zestawienia pokazują jak wydatki na sport w ostatnich latach wzrastały.

Wzrost ten jest efektem budowy w ostatnich latach hali sportowej oraz modernizacji stadionu zimowego. W następnych latach, o ile nie zostaną podjęte kolejne duże inwestycje sportowe (stadion miejski, kolejne pływalnie itd.), ta skala wydatków na pewno nie zostanie utrzymana. Warto natomiast zwrócić uwagę, że z roku na rok rosną w mieście wydatki na działalność sportową oraz na nagrody prezydenta i stypendia sportowe. Wzrost z kwoty ok. 1,2 mln w roku 2005 do niemal 3,5 mln w roku 2008 – to wyraźna tendencja wzrostowa podkreślająca, że miasto dba o sport kwalifikowany. Wydatki na remonty i inwestycje pokazują, że miastu zależy zarówno na sporcie wyczynowym, jak i amatorskim.

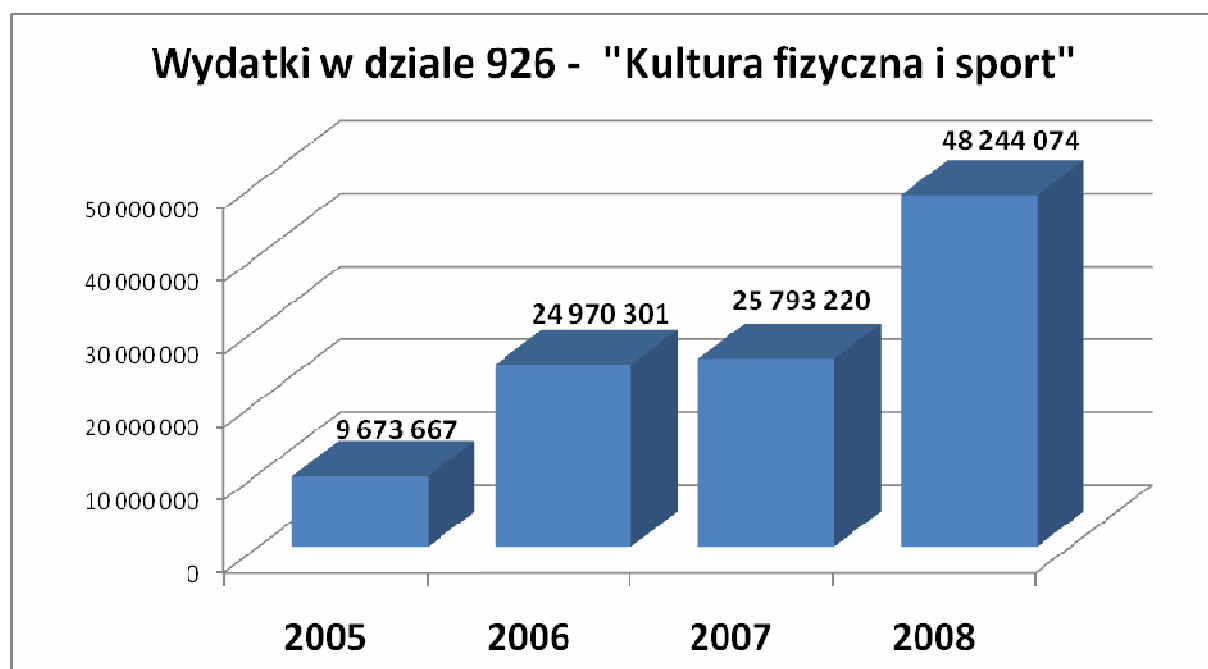
Strategia zakłada wiele zadań i działań, które wymagają nakładów finansowych. Wszystkie one muszą mieć swoje odzwierciedlenie w możliwościach finansowych gminy, bowiem finansowane będą bezpośrednio z budżetu miasta. Zadania wynikające z niniejszej strategii będą więc wymagały akceptacji Rady Miasta przy uchwalaniu budżetu Tychów.

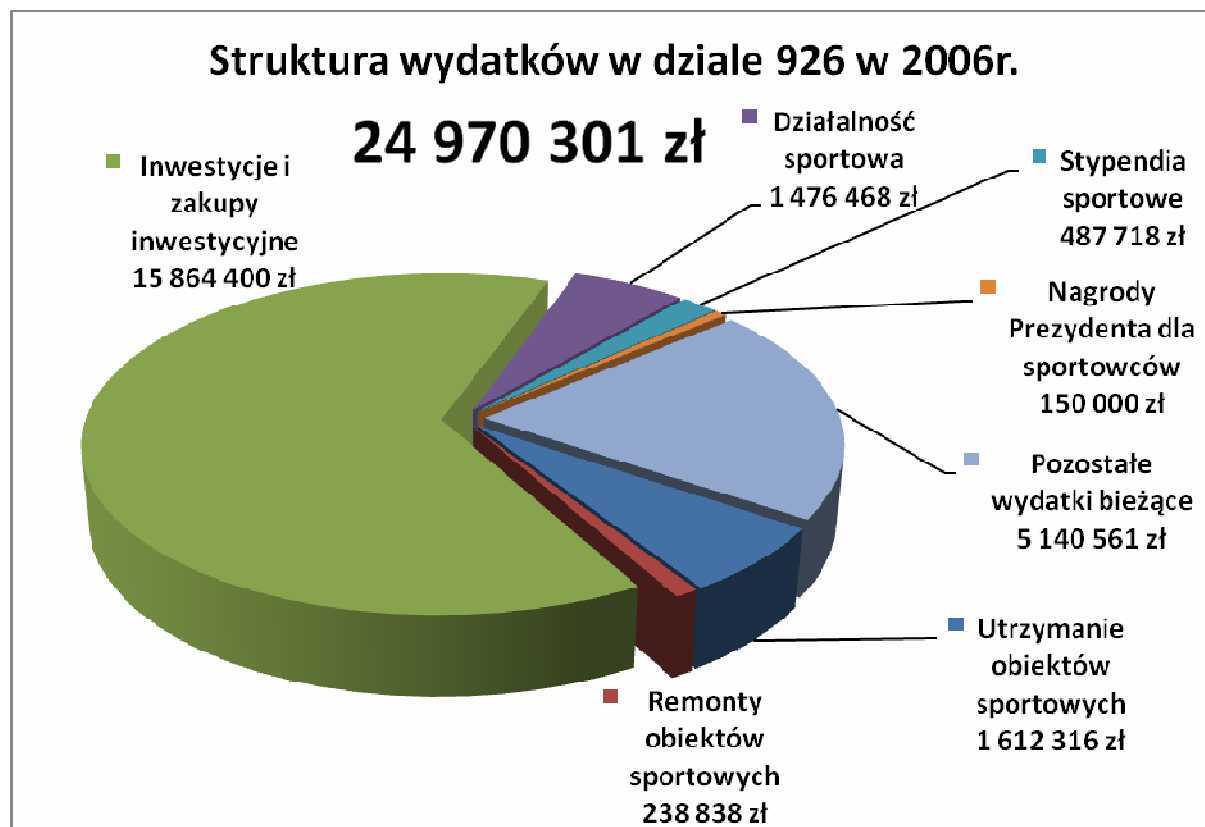
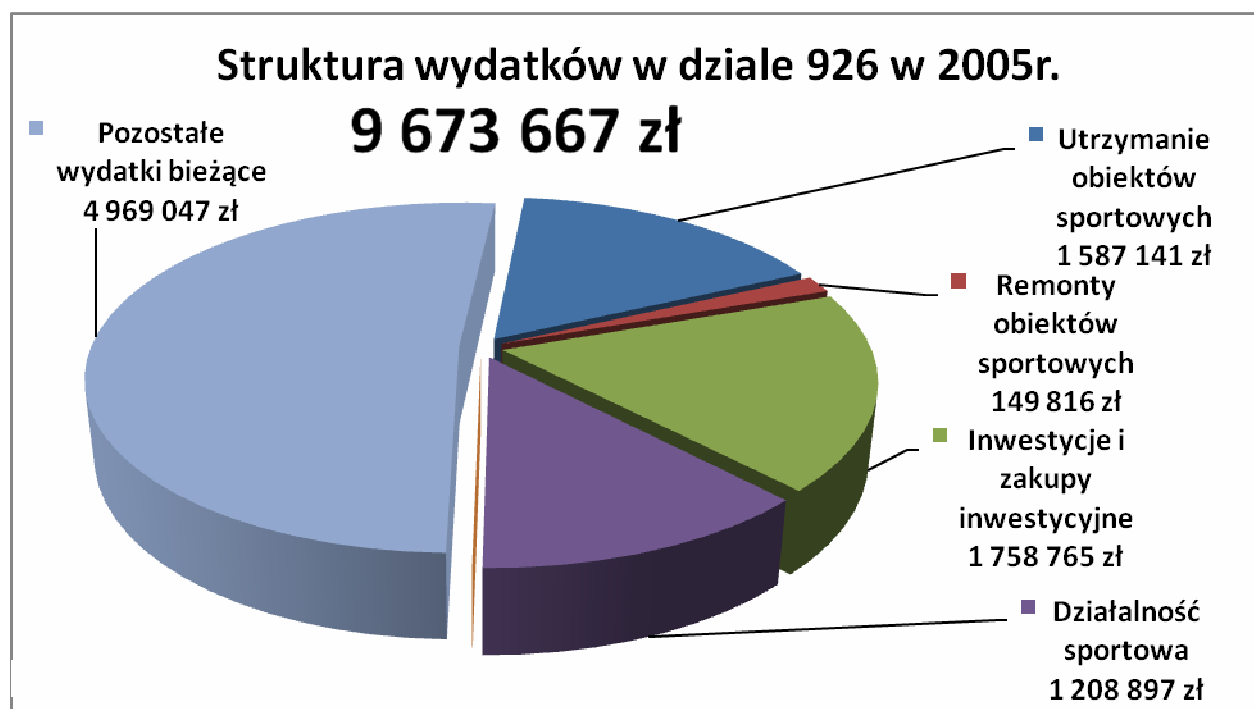
Nie zmienia to naturalnie faktu, że służby miejskie, celem realizacji zadań wymienionych w strategii, powinny zabiegać także o środki zewnętrzne. Chodzi tutaj zarówno o środki pomocowe Unii Europejskiej, jak i dofinansowania z budżetu centralnego, wojewódzkiego oraz ze środków poszczególnych federacji sportowych. Aby zrealizować niektóre zadania z zakresu sportu

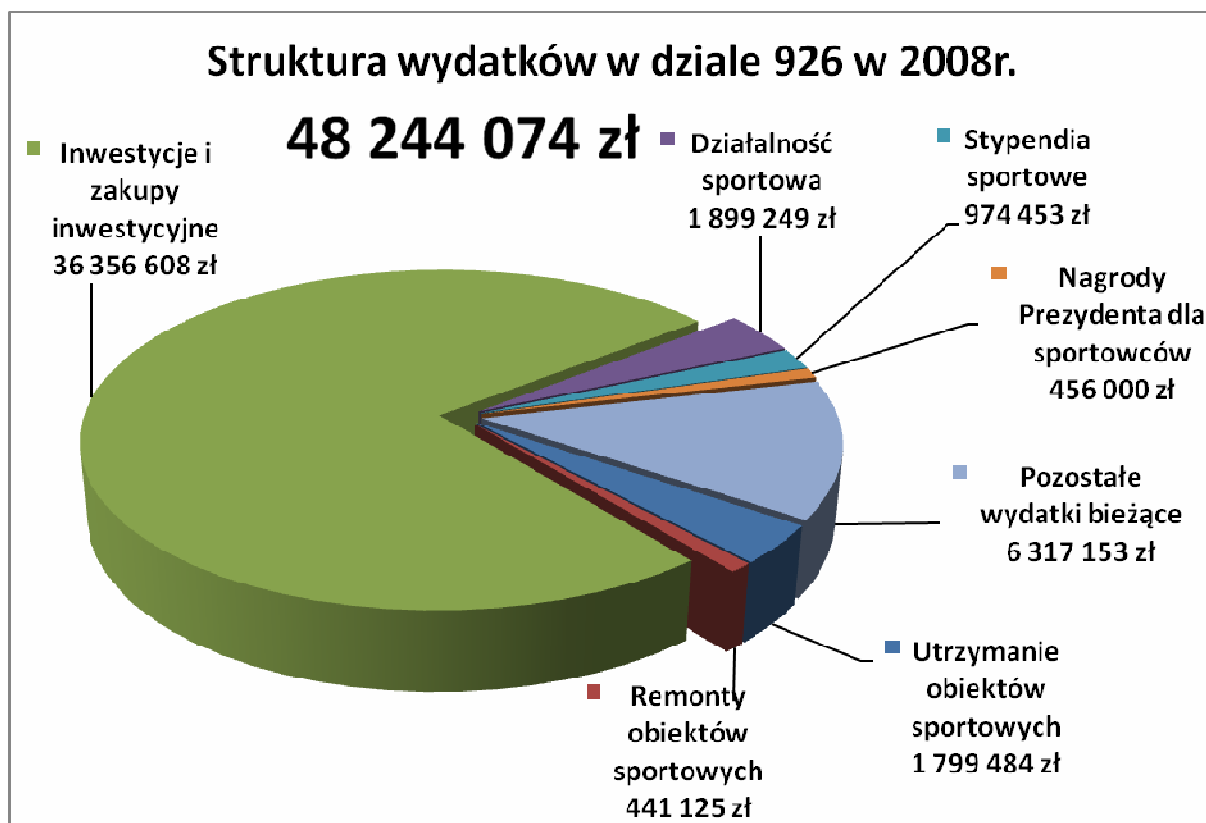
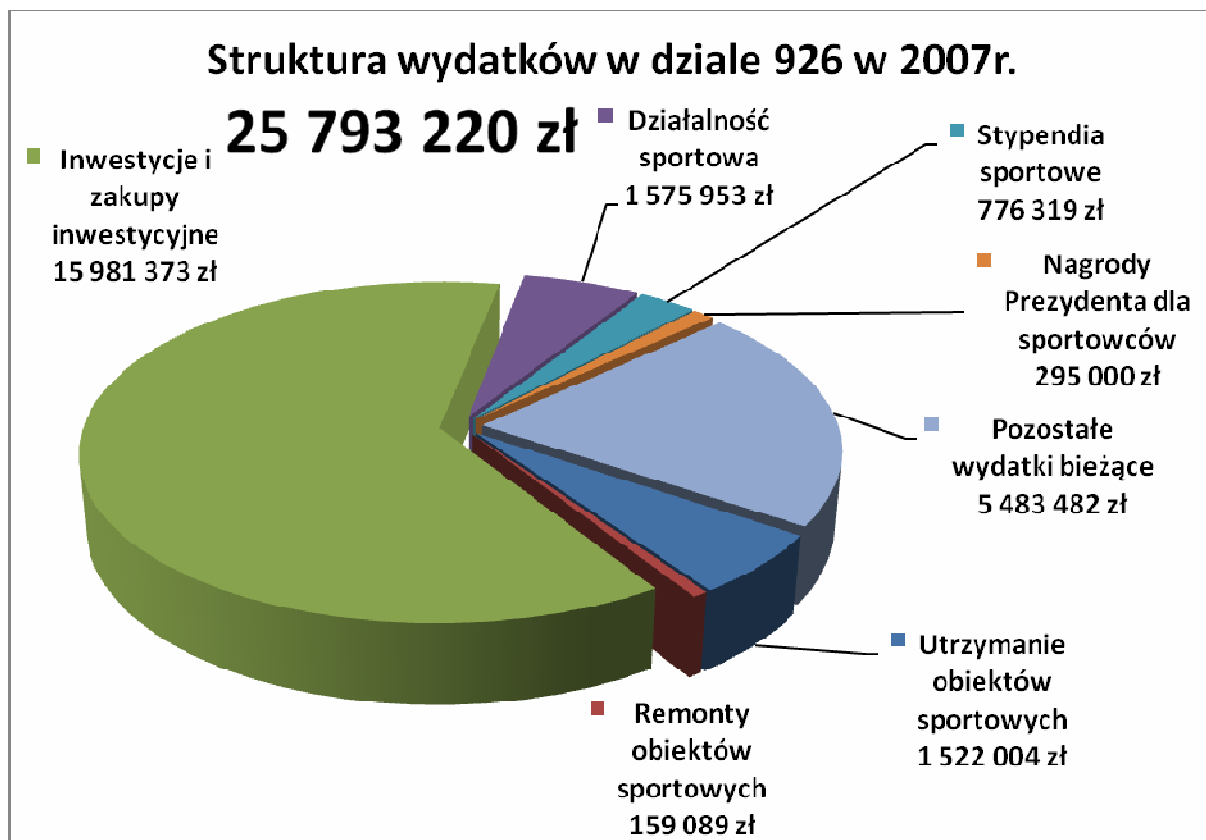
masowego, strategia zakłada wykorzystanie Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Rada Miasta Tychy uchwalając niniejszą strategię ma świadomość, że konstrukcje finansowe dotyczące poszczególnych zadań należą do służb finansowych, podlegających prezydentowi. Nie zamierza zatem narzucać organowi wykonawczemu jednoznacznych form finansowania poszczególnych priorytetów, celów strategicznych i zadań.

Lp.	Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008
1.	Utrzymanie obiektów sportowych	1 587 141	1 612 316	1 522 004	1 799 484
2.	Remonty obiektów sportowych	149 816	238 838	159 089	441 125
3.	Inwestycje i zakupy inwestycyjne	1 758 765	15 864 400	15 981 373	36 356 608
4.	Działalność sportowa	1 208 897	1 476 468	1 575 953	1 899 249
5.	Stypendia sportowe		487 718	776 319	974 453
6.	Nagrody Prezydenta dla sportowców		150 000	295 000	456 000
7.	Pozostałe wydatki bieżące	4 969 047	5 140 561	5 483 482	6 317 153
	Razem	9 673 667	24 970 301	25 793 220	48 244 074

V. CELE PRIORYTETOWE

Priorytet I

AKTYWNE WSPIERANIE SPORTU KWALIFIKOWANEGO MŁODZIEŻOWEGO I SENIORSKIEGO

Tychy są miastem o bogatych tradycjach sportowych, zwłaszcza w grach zespołowych. Sport wyczynowy, oprócz tego, że jest wartością samą w sobie, pełni także wiele ważnych ról społecznych. W mieście o krótkiej historii, jak Tychy, gdzie wielu mieszkańców nie ma naturalnych, dziedzicznych więzi z miejscem zamieszkania, takie czynniki jak utożsamianie się z drużyną sportową pełnią bardzo ważną rolę - budują więzi lokalne.

Sport kwalifikowany jest też doskonałą formą promocji miasta. Sukcesy drużyn rozślawiają miasto, podnoszą jego prestiż. Wiele miast na różne sposoby wspiera sport wyczynowy. Sukcesy sportowe znanych zawodników czy zespołów powodują zwiększenie popularności dyscypliny wśród młodzieży i zwiększają świadomość sportową mieszkańców.

Są to powody, dla których wspieranie sportu leży w interesie miasta, rozumianego nie tylko jako wspólnota mieszkańców, ale także jako jednostka administracyjna. Aby sport wyczynowy prężnie się rozwijał, należy wspomagać nie tylko dorosłe drużyny odnoszące sukcesy, lecz także ich dziecięco-młodzieżowe zaplecze. Wybierając zarazem dyscypliny priorytetowe, strategiczne.

Cele Strategiczne	Zadania
1. Strategiczne dyscypliny dla miasta.	1. Określenie kryteriów uznania dyscypliny za strategiczną. 2. Zabezpieczenie potrzeb dyscyplin strategicznych. 3. Udział zawodników dyscyplin strategicznych w promocji sportu i miasta.
2. Zainteresowanie sportem kwalifikowanym młodzieży uzdolnionej ruchowo.	4. Zbadanie wszystkich dzieci w wieku 6-10 lat pod kątem ich sprawności fizycznej. 5. Promowanie sportu jako modnego, prestiżowego sposobu spędzania wolnego czasu.
3. Powstrzymanie przed porzuceniem wyczynowego uprawiania sportu w okresie gimnazjalnym i licealnym.	6. Wprowadzenie zachęt do kontynuowania sportowej kariery.
4. Wspieranie grup uprawiających mniej popularne dyscypliny.	7. Powoływanie nowych sekcji w MOSM.
5. Udział tyszan w prestiżowych zawodach sportowych.	8. Finansowanie wyjazdów na zawody sportowe. 9. Udostępnianie obiektów sportowych klubom non-profit. 10. Zakup specjalistycznego sprzętu na potrzeby klubów non-profit. 11. Nagrody i stypendia dla sportowców oraz działaczy i trenerów.
6. Podnoszenie poziomu kadry trenersko-instruktorskiej.	12. Organizowanie i finansowanie szkoleń dla trenerów i instruktorów.

Priorytet nr I

Aktywne wspieranie sportu kwalifikowanego młodzieżowego i seniorskiego

Cel strategiczny 1:

Strategiczne dyscypliny dla miasta.

Zadanie 1:

Określenie kryteriów uznania dyscypliny za strategiczną.

Dyscyplina strategiczna to taka, która spełnia następujące warunki:

- a) jest sportem olimpijskim,
- b) prowadzi szkolenie od grup juniorskich do seniorów,
- c) w sportach indywidualnych, w ostatnich 2 latach zawodnicy zajęli co najmniej 6 miejsce w finale mistrzostw Polski.
- d) w grach zespołowych drużyna seniorów zajmuje miejsca:
  - w przypadku gdy w kraju jest tylko jedna liga - drużyna co najmniej dwa razy w ciągu trzech lat zdobyła medal mistrzostw Polski,
  - jeśli są dwie ligi - drużyna w ciągu trzech lat zajmuje co najmniej dwukrotnie miejsce w pierwszej piątce,
  - w przypadku 3 do 5 lig - zespół gra na najwyższym szczeblu rozgrywek organizowanych przez Polski Związek Sportowy,
  - powyżej 5 lig - przynajmniej jedna drużyna gra na szczeblu centralnym lub w ostatnich 10 latach przynajmniej dwóch tyskich wychowanków reprezentowało Polskę na imprezach rangi Igrzysk Olimpijskich, Mistrzostw Świata, Mistrzostw Europy.

Z racji dużego zainteresowania i popularności za dyscyplinę priorytetową uznaje się piłkę nożną.

Po każdym sezonie następuje weryfikacja dyscyplin.

Priorytet nr I

Aktywne wspieranie sportu kwalifikowanego młodzieżowego i seniorskiego

Cel strategiczny 1:

Strategiczne dyscypliny dla miasta.

Zadanie 2:

Zabezpieczenie potrzeb dyscyplin strategicznych.

Najważniejszymi przywilejami dyscyplin strategicznych są:

- a) pierwszeństwo w otrzymywaniu nagród i stypendiów miejskich za wybitne osiągnięcia sportowe,
- b) pierwszeństwo w dostępie do infrastruktury sportowej zgodnie z dyscypliną,
- c) priorytet w ubieganiu się o miejskie dotacje,
- d) gwarancje kontynuowania szkolenia aż do ukończenia wieku juniora i utrzymywania przez miasto wszystkich grup dziecięcych i młodzieżowych oraz zgłaszanie ich do odpowiedniego szczebla rozgrywek.

Priorytet nr I

Aktywne wspieranie sportu kwalifikowanego młodzieżowego i seniorskiego

Cel strategiczny 1:

Strategiczne dyscypliny dla miasta.

Zadanie 3:

Udział zawodników dyscyplin strategicznych w promocji sportu i miasta.

Przynależność do dyscyplin strategicznych może zobowiązywać ich przedstawicieli do działań mających na celu promowanie miasta i wartości sportowych, zarówno w Tychach jak i poza nimi.

O przeprowadzaniu akcji promocyjnych decyduje Prezydent Miasta.

Odmowa udziału w tych przedsięwzięciach może skutkować utratą przywilejów wynikających z bycia dyscypliną strategiczną.

Priorytet nr I

Aktywne wspieranie sportu kwalifikowanego młodzieżowego i seniorskiego

Cel strategiczny 2:

Zainteresowanie sportem kwalifikowanym młodzieży uzdolnionej ruchowo.

Zadanie 4:

Zbadanie wszystkich dzieci w wieku 6-10 lat pod kątem ich sprawności fizycznej.

W Tychach funkcjonuje 21 państwowych szkół podstawowych, 22 przedszkola publiczne, a także kilka placówek niepublicznych. Strategia zakłada, że ich uczniowie będą systematycznie badani pod kątem zdolności do uprawiania sportu (w ramach uprawiania konkretnych dyscyplin sportowych). Badania takie zostaną zlecone specjalistycznej instytucji naukowej.

Jednocześnie w ramach Miejskiego Ośrodka Sportów Młodzieżowych opracowane zostaną zasady obowiązujące trenerów poszczególnych dyscyplin do poszukiwania potencjalnych zawodników. Zasady te mają w pierwszej kolejności spowodować, iż żaden tysiacy uczeń w wieku wczesnoszkolnym nie zostanie pominięty w procesie weryfikowania jego możliwości psychomotorycznych.

Priorytet nr I

Aktywne wspieranie sportu kwalifikowanego młodzieżowego i seniorskiego

Cel strategiczny 2:

Zainteresowanie sportem kwalifikowanym młodzieży uzdolnionej ruchowo.

Zadanie 5:

Promowanie sportu jako modnego, prestiżowego sposobu spędzania wolnego czasu.

Ten cel będzie realizowany poprzez promowanie osiągnięć oraz wyników zawodów młodych tyskich sportowców w miejskich mediach publicznych. Pozwoli to na spopularyzowanie uprawiania sportu i podniesie wartość osiągniętych wyników. Dodatkowo wzmocni to pozycję społeczną i ugruntuje sportową motywację młodych zawodników.

Ponadto miasto, za pomocą mediów, z którymi najbliższej współpracuje będzie pokazywać sylwetki młodych sportowców, nie tylko tych osiągających najlepsze wyniki.

Priorytet nr I

Aktywne wspieranie sportu kwalifikowanego młodzieżowego i seniorskiego

Cel strategiczny 3:

Powstrzymanie przed porzuceniem wyczynowego uprawiania sportu w okresie gimnazjalnym i licealnym.

Zadanie 6:

Wprowadzenie zachęt do kontynuowania sportowej kariery.

Pomiędzy 13 a 17 rokiem życia znaczny procent młodzieży uprawiającej sport w sekcjach MOSM i innych klubach zarzuca go. Czynią to nie tylko słabsi zawodnicy, ale także sportowcy rokujący duże nadzieje. Celem strategii jest, przynajmniej częściowe, powstrzymanie tego procesu. Można to osiągnąć poprzez:

- tworzenie szkół i klas sportowych dla najzdolniejszej młodzieży,
- zajęcia wyrównawcze w nauce,
- pomoc w suplementacji diety.

Priorytet nr I

Aktywne wspieranie sportu kwalifikowanego młodzieżowego i seniorskiego

Cel strategiczny 4:

Wspieranie grup uprawiających mniej popularne dyscypliny.

Zadanie 7:

Powoływanie nowych sekcji w MOSM.

Zainteresowanie dyscyplinami sportowymi zależy od wielu czynników. Sukcesy polskich sportowców na arenie międzynarodowej, rosnąca popularność jakiejś dyscypliny w skali świata czy też lokalna aktywność grupy pasjonatów. Strategia odpowiada na to zjawisko.

Przykład ostatnich lat (kajakarstwo) pokazuje, że nowo powołane sekcje potrafią szybko odnosić większe sukcesy, niż te istniejące od lat. Strategia zakłada powołanie takiej sekcji, jeśli:

- w mieście jest trener posiadający stosowne uprawnienia,
- utworzy się grupa zawodników,
- istnieje odpowiednia infrastruktura umożliwiająca jej stworzenie.

Priorytet nr I

Aktywne wspieranie sportu kwalifikowanego młodzieżowego i seniorskiego

Cel strategiczny 5:

Udział tyszan w prestiżowych zawodach sportowych

Zadanie 8:

Finansowanie wyjazdów na zawody sportowe.

Jedną z najważniejszych form podnoszenia umiejętności sportowych jest udział w rywalizacji. Dlatego strategia gwarantuje tyskim zawodnikom, skupionych w sekcjach MOSM, finansowanie, bądź współfinansowanie udziału w zawodach odpowiednich do ich poziomu sportowego.

Priorytet nr I

Aktywne wspieranie sportu kwalifikowanego młodzieżowego i seniorskiego

Cel strategiczny 5:

Udział tyszan w prestiżowych zawodach sportowych.

Zadanie 9:

Udostępnianie obiektów sportowych klubom non-profit.

Miasto w miarę możliwości udostępnia swoją infrastrukturę sportową wszelkim klubom sportowym działającym na zasadach non-profit - na rozgrywki oraz treningi.

Działania te nie mogą jednak zburzyć cyklu treningowego zawodników, dla których obiekt sportowy działa, na co dzień.

Priorytet nr I

Aktywne wspieranie sportu kwalifikowanego młodzieżowego i seniorskiego

Cel strategiczny 5:

Udział tyszan w prestiżowych zawodach sportowych

Zadanie 10:

Zakup specjalistycznego sprzętu na potrzeby klubów non-profit.

Większość klubów boryka się z problemami finansowymi i materialnymi. Strategia zakłada pomoc tym klubom i działającym w nich sportowcom.

Miasto wspomaga kluby sportowe działające na zasadach non-profit poprzez zakup specjalistycznego sprzętu i oprzyrządowania niezbędnego do trenowania dyscyplin. W szczególności dotyczy to sprzętu koniecznego do uprawiania sportu jako takiego - wyposażenia placów gry, boisk itd.

Priorytet nr I

Aktywne wspieranie sportu kwalifikowanego młodzieżowego i seniorskiego

Cel strategiczny 5:

Udział tyszan w prestiżowych zawodach sportowych

Zadanie 11:

Nagrody i stypendia dla sportowców oraz działaczy i trenerów.

Częścią strategii jest stale modyfikowany system nagród i stypendiów za wybitne osiągnięcia sportowe. Wcześniejszy zapis (Priorytet I, cel strategiczny 1, zadanie 1), mówiący o pierwszeństwie w ubieganiu się o nie przedstawicieli dyscyplin strategicznych, wcale nie wyklucza praw sportowców innych konkurencji do tych form wspierania sportowej kariery.

Poza wsparciem finansowym istnieje – zwłaszcza dla sportowców niepełnoletnich – wiele innych form nagrody, w szczególności nagrody rzeczowe. Strategia dopuszcza także tego typu wyróżnienia.

Priorytet nr I

Aktywne wspieranie sportu kwalifikowanego młodzieżowego i seniorskiego

Cel strategiczny 6:

Podnoszenie poziomu kadry trenersko-instruktorskiej.

Zadanie 12:

Organizowanie i finansowanie szkoleń dla trenerów i instruktorów.

Tendencje szkolenia sportowców ulegają stałym modyfikacjom. Dla ciągłego podnoszenia poziomu tyskich zawodników, niezbędne jest posiadanie przez trenerów nowoczesnej, specjalistycznej wiedzy. Doksztalcanie samodzielnie jest jednak bardzo kosztowne; szkolenia te powinny być finansowane bądź współfinansowane przez miasto Tychy.

W wybranych dyscyplinach sportu (w pierwszej kolejności priorytetowych) organizowane mogą być ogólnopolskie szkolenia dla trenerów w Tychach.

Dorośla osoba prowadząca zajęcia sportowe z dziećmi i młodzieżą to nie tylko instruktor czy trener tej dyscypliny, to także ich wychowawca i pedagog. Stąd też tak ważnym jest, aby zatrudniać trenerów o jak najwyższych dostępnych kwalifikacjach. W miarę możliwości należy motywować zatrudnionych trenerów do ponoszenia swoich kwalifikacji.

Priorytet II

ROZWÓJ INFRASTRUKTURY SPORTOWEJ

Uprawianie sportu, na każdym poziomie, wymaga odpowiedniej infrastruktury sportowej. W przypadku sportu kwalifikowanego musi być dopasowana do lokalnej specyfiki i uprawianych w mieście dyscyplin. Biorąc pod uwagę wyniki w Tychach wiodącymi dyscyplinami zespołowymi są: hokej (w ostatnich 6 sezonach sześć medali Mistrzostw Polski, w tym złoty), koszykówka (Big Star Tychy w ciągu ostatnich 10 lat przebił się z najniższego szczebla rozgrywek do I ligi), oraz piłka nożna. Miasto posiada także tradycje lekkoatletyczne. To właśnie biegaczką była jedyna tyska medalistka olimpijska Lucyna Langer-Kałek, biegi uprawia też obecny reprezentant kraju Witold Bańka. Rozwój infrastruktury wyczynowej powinien, zatem uwzględniać przede wszystkim te dyscypliny.

W przypadku obiektów rekreacyjnych o dalszych kierunkach rozwoju decydują dwa czynniki:

- popularność konkretnych form aktywności ruchowej,
- posiadana baza.

W ramach strategii proponowana jest przede wszystkim rozbudowa i unowocześnianie istniejących obiektów.

Trzecim elementem jest szkolna infrastruktura sportowa. W jej przypadku o kierunkach rozwoju decyduje przede wszystkim stan poszczególnych obiektów oraz sytuacja demograficzna w mieście. Dlatego modernizacja obiektów szkolnych znajduje się poza sferą zainteresowania niniejszej strategii.

Natomiast budowa obiektów przy szkołach nowo powstających oraz wielofunkcyjnych (dla szkół i osiedli) została tutaj ujęta.

Cele Strategiczne	Zadania
1. Obiekty sportowe w dyscyplinach strategicznych osiągają wysokie standardy i stają się wizytówkami miasta (w dyscyplinach strategicznych niezbędne są nowoczesne kompleksy sportowe).	1. Dostosowanie stadionu zimowego do funkcji hali widowiskowo-sportowej. 2. Drugie kryte lodowisko. 3. Modernizacja Stadionu Miejskiego. 4. Budowa stadionu lekkoatletycznego. 5. Budowa kameralnych hal sportowych. 6. Rozbudowa ośrodka piłkarskiego im. Alfreda Potrawy, przy ul. Andersa 22. 7. Dokończenie modernizacji obiektu sportowego przy ul. Katowickiej w Czułowie.
2. Rozbudowa infrastruktury rekreacyjnej.	8. Ośrodek Wypoczynkowy „Paprocany”. 9. Stworzenie infrastruktury sportowej w Parku Północnym. 10. Ścieżki rowerowe. 11. Rozbudowa sieci osiedlowych, wielofunkcyjnych i ogólnodostępnych placów sportowych. 12. Ośrodek Brzozowa 2 - rozbudowa i modernizacja. 13. Kolejna kryta pływalnia.
3. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury szkolnej.	14. Rozbudowa infrastruktury szkolnej.

Priorytet II

Rozwój infrastruktury sportowej

Cel strategiczny 1:

Obiekty sportowe w dyscyplinach strategicznych osiągają wysokie standardy i stają się wizytówkami miasta (w dyscyplinach strategicznych niezbędne są nowoczesne kompleksy sportowe).

Zadanie 1:

Dostosowanie stadionu zimowego do funkcji hali widowiskowo-sportowej.

Stadion zimowy powstawał na początku lat 70-tych XX wieku. Od tego czasu nie przechodził żadnego poważniejszego remontu. W 2009 roku Tychy organizowały hokejową część Zimowego Olimpijskiego Festiwalu Młodzieży Europy. Z tej okazji obiekt został zmodernizowany.

Docelowo obiekt ma także pełnić rolę dużej hali widowiskowo-sportowej (na 3000 miejsc), w której odbywać się będą zawody w innych dyscyplinach (gry zespołowe, sporty walki), a także imprezy kulturalne.

Po modernizacji budynek będzie odpowiedni:

- do rozgrywania meczów koszykówki, futsalu (i innych gier zespołowych),
- do organizowania wielkich gal w sportach indywidualnych (sporty walki itp.),
- jako miejsce imprez wystawienniczych i koncertów.

Warto przy tym pamiętać, że w przypadku awansu tyskich koszykarzy do ekstraklasy, ich mecze mogą być rozgrywane właśnie na stadionie zimowym. Koszykarska hala nie spełnia wymogów gry na tym poziomie – ma zbyt małą ilość miejsc dla kibiców.

Priorytet II

Rozwój infrastruktury sportowej

Cel strategiczny 1:

Obiekty sportowe w dyscyplinach strategicznych osiągają wysokie standardy i stają się wizytówkami miasta (w dyscyplinach strategicznych niezbędne są nowoczesne kompleksy sportowe).

Zadanie 2:

Drugie kryte lodowisko.

W XXI wieku Tychy stały się głównym ośrodkiem polskiego hokeja. Tej pozycji nie da się utrzymać bez rozbudowy bazy treningowej o przynajmniej jedną krytą taflę oraz podstawową infrastrukturę wokół obiektu. Istnienie takiego obiektu umożliwi szerszy dostęp mieszkańców Tychów do rekreacji na lodzie czy trenowania dyscyplin uprawianych na lodzie.

W okresie rozmrożenia lodu tafla będzie przystosowana do roli boiska wielofunkcyjnego oraz organizowania wystaw i imprez kulturalnych.

Priorytet II

Rozwój infrastruktury sportowej

Cel strategiczny 1:

Obiekty sportowe w dyscyplinach strategicznych osiągają wysokie standardy i stają się wizytówkami miasta (w dyscyplinach strategicznych niezbędne są nowoczesne kompleksy sportowe).

Zadanie 3:

Modernizacja Stadionu Miejskiego.

Tyski stadion budowano na przełomie lat 60 i 70-tych XX wieku. Ówczesne standardy to budowy stadionów wielofunkcyjnych piłkarsko - lekkoatletycznych otoczonych trybunami na wale ziemnym. Tak też skonstruowany jest Stadion Miejski. W XXI wieku stadiony piłkarskie buduje się bez bieżni, aby maksymalnie przybliżyć boisko do kibiców. Zmieniła się konstrukcja trybun, których kąt nachylenia wzrasta (także w celu przybliżenia boiska kibicom siedzącym w dalszych rzędach).

Celem tego zadania jest dopasowanie tyskiego stadionu do współczesnych wymogów i osiągnięcia przez niego standardu nowoczesnego obiektu ekstraklasy czy I ligi. Osiągnięcie tego celu oprócz przebudowy boiska i trybun wymaga także rozbudowy zaplecza.

Priorytet II

Rozwój infrastruktury sportowej

Cel strategiczny 1:

Obiekty sportowe w dyscyplinach strategicznych osiągają wysokie standardy i stają się wizytówkami miasta (w dyscyplinach strategicznych niezbędne są nowoczesne kompleksy sportowe).

Zadanie 4:

Budowa stadionu lekkoatletycznego.

Modernizacja Stadionu Miejskiego zakłada usunięcie z niego bieżni lekkoatletycznej. W tej sytuacji miasto straci obiekt przystosowany do zawodów lekkoatletycznych i trenowania niektórych konkurencji lekkiej atletyki. Dlatego strategia jako niezbędne zakłada budowę stadionu lekkoatletycznego wraz z zapleczem (m.in. niewielka sala treningowa, odnowa biologiczna, siłownia, nowoczesne szatnie), o standardzie umożliwiającym prowadzenie tam zajęć dla wszystkich grup wiekowych oraz przeprowadzanie zawodów średniej rangi.

Priorytet II

Rozwój infrastruktury sportowej

Cel strategiczny 1:

Obiekty sportowe w dyscyplinach strategicznych osiągają wysokie standardy i stają się wizytówkami miasta (w dyscyplinach strategicznych niezbędne są nowoczesne kompleksy sportowe).

Zadanie 5:

Budowa kameralnych hal sportowych.

Aktualnie Tychy posiadają nowoczesną halę sportową na 1500 widzów oraz Stadion Zimowy, który w szczególnych przypadkach może być wykorzystany jako duża hala sportowa, na 2500 widzów. Pozostałe hale są obiektami szkolnymi. Jednak w mieście korzystne byłoby istnienie jeszcze kilku sal wolnostojących - mniejszych obiektów (o widowni na około 300 miejsc siedzących), dla dyscyplin cieszących się mniejszą popularnością. Pełniłyby także role treningowe i rekreacyjne.

Priorytet II

Rozwój infrastruktury sportowej

Cel strategiczny 1:

Obiekty sportowe w dyscyplinach strategicznych osiągają wysokie standardy i stają się wizytówkami miasta (w dyscyplinach strategicznych niezbędne są nowoczesne kompleksy sportowe).

Zadanie 6:

Rozbudowa ośrodka piłkarskiego im. Alfreda Potrawy, przy ul. Andersa 22.

Ośrodek przy ul. Andersa to główne miejsce do treningów grup dziecięcych i młodzieżowych w najpopularniejszej dyscyplinie sportu – piłce nożnej. Tam też odbywają się mecze różnych drużyn młodzieżowych i seniorów. Obiekt dysponuje dużą ilością wolnej powierzchni, którą można rozbudować. Modernizacja znacznie poprawi warunki trenowania. Najważniejszymi elementami są:

- budowa pełnowymiarowego boiska ze sztuczną nawierzchnią,
- budowa boisk do mini-piłki nożnej ze sztuczną nawierzchnią,
- wymiana nawierzchni na istniejącym sztucznym boisku,
- zagospodarowanie boisk naturalnych w Parku Górniczym, który bezpośrednio sąsiaduje z obiektem,
- rozbudowa zaplecza i ewentualna budowa jednej z kameralnych hal sportowych.

Priorytet II

Rozwój infrastruktury sportowej.

Cel strategiczny 1:

Obiekty sportowe w dyscyplinach strategicznych osiągają wysokie standardy i stają się wizytówkami miasta (w dyscyplinach strategicznych niezbędne są nowoczesne kompleksy sportowe).

Zadanie 7:

Dokończenie modernizacji obiektu sportowego przy ul. Katowickiej w Czułowie.

Rozbudowa zaplecza, przynajmniej do wersji lekkiej, kontenerowej. Z obiektu korzystają nie tylko mieszkańcy tej dzielnicy – jest on ważnym ośrodkiem treningowym dla całego miasta. Dzieci i młodzież trenują tam piłkę nożną. W przypadku tego obiektu ważna jest budowa boiska piłkarskiego ze sztuczną nawierzchnią, a także przykrycie tego boiska na zimę "balonem" - lekką, brezentową powłoką pneumatyczną.

Priorytet II

Rozwój infrastruktury sportowej.

Cel strategiczny 2:

Rozbudowa infrastruktury rekreacyjnej.

Zadanie 8:

Ośrodek Wypoczynkowy „Paprocań”.

Ośrodek jest naturalnym zapleczem wypoczynkowym, koncentrującym funkcje turystyczne, rekreacyjne oraz sportowe. Stanowi atrakcyjną ofertę spędzania wolnego czasu (rekreacja wodna, żeglarstwo, windsurfing, kajakarstwo) dla mieszkańców miasta, okolicznych gmin i powiatów (łędzko-bieruńskiego, mikołowskiego i pszczyńskiego). Otoczeniem kompleksu są obszary leśne Tychów i Kobióra wraz z licznymi ścieżkami rowerowymi i spacerowymi. Atrakcyjność lokalizacji zwiększa jezioro Paprocańskie, stanowiące od wielu lat miejsce rekreacji mieszkańców regionu.

Kompleks posiada bazę hotelową i gastronomiczną, infrastrukturę rekreacyjno-sportową na otwartym powietrzu oraz zaplecze techniczno-logistyczne, umożliwiające organizację imprez masowych o zasięgu regionalnym.

Obecny stan techniczny infrastruktury turystycznej jest jednak niewystarczający i nieadekwatny do rosnących potrzeb mieszkańców miasta. Należy zrewitalizować wszystkie istniejące obiekty i urządzenia oraz zbudować nowe.

Zaniechanie realizacji tych zamierzeń spowoduje niewykorzystanie potencjału rekreacyjno-turystycznego zgromadzonego w mieście i skutkować będzie dalszą degradacją istniejącej infrastruktury.

Dla stworzenia kompleksu rekreacyjno-turystycznego oraz racjonalnego

wykorzystania terenu przyjęto odpowiednie kierunki zmian (kompozycyjne, programowe, inwestycyjne). Odnoszą się do przestrzeni wokół jeziora, istniejącego ośrodka wypoczynkowego oraz otaczających lasów.

Głównymi atrybutami rozwoju funkcji turystycznej i rekreacyjnej terenu są:

- walory przyrodnicze (istniejący drzewostan, kompleksy leśne, jezioro, ptactwo wodne),
- walory krajobrazowe (widoki na otwartą przestrzeń i taflę jeziora),
- mikroklimat kształtowany przez kompleksy leśne i jezioro,
- bezpośrednie sąsiedztwo usług turystycznych i wypoczynkowych, wzbogacających funkcjonowanie ośrodka wypoczynkowego: Promnice, Huta Paprocka, „Piramida”,
- możliwość dalszego rozwoju funkcji wypoczynkowych (sporty wodne, plażowanie, wędkowanie, biwakowanie),
- dobra komunikacja ośrodka (transport indywidualny i miejski).

W ramach zmian ośrodka wypoczynkowego „Paprocany”, można przyjąć następujące obszary działań strategicznych:

- przebudowa bramy głównej (w tym utworzenie dodatkowych wejść na teren ośrodka); przebudowa i rozbudowa parkingu przy kompleksie terapeutyczno-rekreacyjnym „Piramida”; budowa całorocznego obiektu wielofunkcyjnego i wyburzenie istniejących pawilonów,
- powiększenie przestrzeni ośrodka wypoczynkowego i parku w kierunku południowym, powiązanie z terenami boisk sportowych (w tym budowa zaplecza magazynowo-socjalnego); budowa stacji wodnej z mołem i wypożyczalnią sprzętu sportowego; ukształtowanie przestrzeni dla plenerowych imprez masowych (w tym budowa placu i infrastruktury komunikacyjnej dla potrzeb sezonowej estrady);

- budowa i poszerzenie funkcji sąsiadującego ośrodka sportowego o funkcje gastronomiczne (pawilon gastronomiczny); przeniesienie placu zabaw w rejon lasu sosnowego - ukształtowanie terenu i zieleni,
- wzmocnienie funkcji kąpieliska (w tym przebudowa linii brzegowej i budowa plaży piaszczystej dla potrzeb kąpieliska); budowa systemu przebieralni, natrysków i toalet; budowa sezonowej kawiarenki na wodzie z mołem; przebudowa i remont głównej osi spacerowej, a także budowa otwartego basenu kąpielowego z brodzikiem,
  - rewitalizacja parku, w tym utworzenie bulwaru spacerowego nad rzeką Gostynką i ścieżek spacerowych w rejonie ulicy Nad Jeziorem; budowa pomostów drewnianych jako miejsc widokowych i wędkowania; budowa dodatkowych parkingów i stanowisk małej gastronomii.

Modernizacja Ośrodka Wypoczynkowego „Paprocany” przyczyni się do rozwoju sportu, turystyki i rekreacji w Tychach.

Priorytet II

Rozwój infrastruktury sportowej.

Cel strategiczny 2:

Rozbudowa infrastruktury rekreacyjnej.

Zadanie 9:

Stworzenie infrastruktury sportowej w Parku Północnym.

Park Północny posiada charakter naturalny i stanowi kompleks stawów i zieleni wysokiej przechodzącej w dolinę Potoku Tyskiego. Przestrzeń parku sąsiaduje z Parkiem Miejskim, a tym samym z „osią zieloną”, przebiegającą przez miasto z zachodu na wschód. Dogodny dojazd i dostęp od strony miasta, powiązanie z trasami spacerowymi i rowerowymi Parku Miejskiego oraz bliskość centrum, stanowią niewątpliwie atut tego miejsca.

Już w czasie projektowania miasta, teren ten był przeznaczony pod park z rozbudowanym zapleczem sportowo-rekreacyjnym. Niestety obecnie brak tam jakiegokolwiek infrastruktury turystycznej i sportowej. Dlatego modernizacja Parku Północnego powinna objąć szereg działań urbanistycznych i architektonicznych, mających na celu poprawę jakości przestrzeni publicznej oraz wzbogacenie jej nowymi funkcjami.

Rewitalizacja parku z pewnością przyczyni się do rozwoju turystyki i rekreacji, a także poszerzy ofertę w zakresie możliwości spędzania wolnego czasu i wpłynie na atrakcyjność miasta.

Naturalny charakter parku oraz jego zagospodarowanie stanowią duży potencjał do stworzenia w nim wielu atrakcji do uprawiania sportu i rekreacji mieszkańców. Należy wykorzystać wszelkie atuty miejsca (stawy, wyspy, zieleń) tak, aby uatrakcyjnić spędzanie wolnego czasu mieszkańcom. Można to osiągnąć poprzez:

- budowę przystani wodnej dla kajaków,

- stworzenie parku do survivalu,
- budowę zaplecza gastronomicznego,
- remont i budowę ścieżek rowerowych i do joggingu,
- modernizację strzelnicy sportowej.

Priorytet II

Rozwój infrastruktury sportowej.

Cel strategiczny 2:

Rozbudowa infrastruktury rekreacyjnej.

Zadanie 10:

Ścieżki rowerowe.

Tychy były jednym z pierwszych miast, które zaczęły oznakowywać i budować trasy i ścieżki pieszo-rowerowe. Obecnie łączna długość zrealizowanych w Tychach ścieżek wynosi 45 km, tworząc spójny i harmonijny z krajobrazem. Gmina Tychy administruje 27 km dróg rowerowych, zlokalizowanych głównie w centrum. Istniejące trasy wiodą ulicami miasta, a także ścieżkami i traktami leśnymi. Większość ścieżek rowerowych w Tychach przebiega wzdłuż głównych tras komunikacyjnych miasta, stwarzając szansę na upowszechnienie roweru jako miejskiego środka transportu.

Ścieżki rowerowe mają wiele znaczeń. Służą między innymi do:

- poruszania się rowerzystów w celach rekreacyjno-turystycznych,
- celów tranzytowych,
- codziennych potrzeb mieszkańców w zakresie umożliwienia dojazdów rowerem do pracy, szkoły, miejsc użyteczności publicznej i na zakupy,
- celów turystycznych - umożliwiają zwiedzenie miasta przez turystów przyjezdnych, doprowadzając do obiektów muzealnych, zabytków i ciekawostek przyrodniczych.

Zachęcenie mieszkańców Tychów do wykorzystania roweru w celach rekreacji ruchowej, jako środka komunikacji, wymaga stworzenia sieci tras rowerowych zapewniającej odpowiedni komfort i bezpieczeństwo jazdy.

Trasy powinny być dostępne dla większości mieszkańców, a dojazd od miejsca zamieszkania do którejkolwiek z tras powinien zajmować kilka minut. Ścieżki rowerowe powinny umożliwiać przejazdy pomiędzy wszystkimi dzielnicami i osiedlami miasta, a także poruszanie się przez miasto przejazdem. Połączenia zewnętrzne powinny zapewnić dojazd do wszystkich sąsiednich gmin oraz miejscowości i dzielnic w tych gminach.

Realizację ścieżek rowerowych w mieście należy przeprowadzić w etapach. W pierwszym etapie należy założyć modernizację i jednolite oznakowanie istniejących tras rowerowych. Drugi etap powinien obejmować budowę nowych ścieżek.

Prowadzenie tras rowerowych w pobliżu lub poprzez tereny atrakcyjnie przyrodniczo, kulturowo i turystycznie (w sąsiedztwie zabytków i obszarów ochrony) wpłynie na możliwość wykorzystania potencjału miasta, a także przyczyni się do kreowania specyficznej oferty w zakresie turystyki aktywnej oraz turystyki miejskiej.

Należy rozpatrzyć możliwości wykorzystania istniejących dróg dla potrzeb ruchu rowerowego w celu uzyskania połączenia centrum miasta ze wszystkimi terenami leśnymi oraz perspektywę budowy nowych tras pieszo-rowerowych i ścieżek rowerowych lub przebudowy istniejących. Organizacja ruchu drogowego w mieście powinna zapewniać rowerzystom pierwszeństwo i maksimum bezpieczeństwa. Bardzo ważnym elementem korzystania z roweru są miejsca pozostawienia go w pobliżu celu podróży. Parkingi rowerowe umożliwiające pozostawienie roweru na terenie ogrodzonym, najlepiej pod dachem. Takie miejsca powinny znajdować się na terenie wszystkich większych zakładów pracy i szkół, a także przy wszystkich budynkach użyteczności publicznej i centrach handlowych. Najbardziej potrzebne wydają się być parkingi przy dworcu kolejowym, Urzędzie Miasta, Urzędzie Skarbowym i Komendzie Miejskiej Policji,

a także przy sklepach i pawilonach usługowych.

Oznakowanie tras rowerowych powinno zapewniać jednoznaczne wskazywanie dalszej drogi na całej długości trasy, a także informować o skrzyżowaniach i rozwidleniach z innymi trasami. Stopień wykorzystania tras rowerowych będzie również zależeć od podania potencjalnym rowerzystom prawidłowej informacji o możliwościach dojazdu tymi trasami do poszczególnych dzielnic i osiedli, a także do miejscowości położonych w sąsiednich miastach i gminach. W tych punktach miasta, gdzie będą przebiegać trasy rowerowe powinny znaleźć się tablice informacyjne ze schematycznym planem miasta i wytyczonymi trasami rowerowymi wraz z kilometrażem poszczególnych odcinków.

Rozwój sieci tras rowerowych w mieście powinno też objąć wydanie folderu zawierającego plan miasta z naniesionymi na niego istniejącymi i planowanymi w najbliższym czasie trasami rowerowymi i parkingami dla rowerów.

Priorytet II

Rozwój infrastruktury sportowej.

Cel strategiczny 2:

Rozbudowa infrastruktury rekreacyjnej.

Zadanie 11:

Rozbudowa sieci osiedlowych, wielofunkcyjnych i ogólnodostępnych placów sportowych.

W latach 90-tych w Tychach nastąpił dynamiczny rozwój ogólnodostępnych placów sportowych. Ich pojawienie się rozbudziło podobne oczekiwania na niemal każdym osiedlu, dlatego strategia zakłada budowę podobnego obiektu na każde 6-9 tysięcy mieszkańców. Będą one wyposażone także w place zabaw o charakterze sportowym. Priorytetem jest budowa takich kompleksów w okolicach, gdzie brakuje podobnych obiektów. W miarę możliwości powinny powstawać przy szkołach, tak, aby obiekt łączył funkcje osiedlowe i szkolne.

Każdy nowy obiekt wymaga zatrudnienia pracowników odpowiedzialnych za jego utrzymanie i za odbywające się tam zajęcia.

Priorytet II

Rozwój infrastruktury sportowej.

Cel strategiczny 2:

Rozbudowa infrastruktury rekreacyjnej.

Zadanie 12:

Ośrodek Brzozowa 2 - rozbudowa i modernizacja.

Działania:

- wybudowanie boiska wielofunkcyjnego przy istniejącym zapleczu,
- wybudowanie małej sali sportowej.

Ośrodek na Brzozowej to najstarszy z działających w Tychach ogólnodostępny obiekt sportowy. Pełnił najróżniejsze funkcje, od lodowiska po skate-park. Jego podstawową wadą jest brak nawet niewielkiej sali sportowej. Nie ma tam także boiska, choć warunki lokalizacyjne pozwalają na zbudowanie jednego. Tymczasem obiekt ten mieści się w pobliżu dwóch dużych osiedli (A i B) oraz Starych Tychów –miejsce ubogich w jakąkolwiek infrastrukturę nie tylko sportową, ale i rekreacyjną.

Priorytet II

Rozwój infrastruktury sportowej.

Cel strategiczny 2:

Rozbudowa infrastruktury rekreacyjnej.

Zadanie 13:

Kolejna kryta pływalnia.

Tychy szybciej niż wiele innych miast stały się posiadaczem krytej miejskiej pływalni. Jednak przez ostatnie ponad 30 lat zapotrzebowanie tymi obiektami znacznie wzrosło. Pomimo rozbudowy pływalni w roku 2001 i mimo częściowego udostępnienia pływalni w niektórych szkołach - na chwilę obecną stan tej infrastruktury jest w mieście niezadowalający.

Tym bardziej, iż Tychy są znaczącym ośrodkiem młodzieżowego sportu pływackiego, w tym także niepełnosprawnych. Administratorzy obiektów stają przed stałym dylematem, jak pogodzić potrzeby użytkownika basenów przez szkoły, wyczyńców i użytkowników dla rekreacji. Istniejący w strategii zapis o popularyzacji nauki pływania wśród dzieci jeszcze bardziej zwiększy obciążenie dla istniejących basenów. To oznacza konieczność budowania kolejnych krytych pływalni w Tychach.

Priorytet II

Rozwój infrastruktury sportowej.

Cel strategiczny 3:

Rozbudowa i modernizacja infrastruktury szkolnej.

Zadanie 14:

Rozbudowa infrastruktury szkolnej.

Modernizacja infrastruktury szkolnej odbywa się najczęściej przy okazji remontów – o ich kolejności decyduje stan poszczególnych obiektów.

Niewątpliwie przy nowo budowanych szkołach bezwzględnie powinny powstawać obiekty sportowe, spełniające wymogi sportu kwalifikowanego (pływalnie, hale itp.), tak, aby służyły nie tylko szkole, ale i lokalnej społeczności.

Priorytet III

PROMOCJA I WSPIERANIE WSZELKICH AMATORSKICH FORM AKTYWNOŚCI RUCHOWEJ I REKREACJI, W TYM TAKŻE AKTYWNOŚCI RUCHOWEJ UCZNIÓW.

Obecnie dominującą formą spędzania wolnego czasu staje się oglądanie telewizji i korzystanie z komputera. Prowadzi to do utrwalenia nawyków siedzącego trybu życia i skutkuje znacznym wzrostem wskaźników otyłości oraz innych schorzeń, w tym krzywic wśród mieszkańców. Czas przeznaczony przez dzieci i młodzież na ćwiczenia fizyczne wynosi mniej niż zakłada tzw. norma higieniczna. Dla prawidłowego rozwoju niezbędne jest od 2 do 3 godzin dziennego ruchu. Podobny problem dotyczy aktywności sportowej dorosłych, w tym osób starszych oraz niepełnosprawnych.

Niedobór wysiłku fizycznego może powodować wiele schorzeń cywilizacyjnych, takich jak nadwaga, słaba przemiana materii, niewydolność układu sercowo-naczyniowego. U młodych ludzi siedzący tryb życia często bywa przyczyną wad postawy.

Walory sportu uprawianego w różnych dostępnych formach wciąż pozostają nieznane lub niedoceniane. Przy wydłużającym się wieku życia mieszkańców niesie to poważne zagrożenie dla zdrowia i jakości życia. O takim obrazie społeczeństwa w znacznym stopniu decyduje nie tylko dostępność sportu, lecz także uboga dostępność programowa dla osób w różnym wieku i różnym stanie zdrowia i poziomie sprawności.

Wykształcenie u ludzi nawyku dążenia do zdrowego życia w sprawności to proces, który powinien rozpoczynać się w szkole podstawowej poprzez właściwy rozwój sprawności fizycznej dzieci i młodzieży. Sprzyja temu udoskonalenie szkolnego systemu współzawodnictwa oraz poprawa poziomu wychowania fizycznego w celu utrwalenia wiedzy i nawyków życia z ruchem, a także uświadomienie roli i znaczenia aktywności fizycznej.

Sportowa aktywność dziecka w wieku szkolnym sprzyja prawidłowemu rozwojowi biologicznemu, a systematyczny trening oraz uczestnictwo w zawodach sportowych kształtują psychofizyczny model młodego człowieka – ambicję, wytrwałość, odporność, systematyczność.

Natomiast sport i rekreacja dla osób niepełnosprawnych są szczególną formą rehabilitacji, pozwalającą na pokonywanie barier i stymulowanie dążeń do wzrostu aktywności społecznej.

Jednym z ważniejszych aspektów jest wykorzystywanie specyficznych walorów sportu do kształtowania postaw obywatelskich. Aktywne uczestnictwo i zaangażowanie młodego pokolenia w rywalizację sportową jest skutecznym środkiem budowania prawidłowych więzi i zachowań społecznych.

Uprawianie sportu oraz uczestnictwo w różnych formach aktywności fizycznej może być pomocne w eliminowaniu z życia młodzieży nałogów i zachowań o charakterze patologicznym takich jak narkomania, alkoholizm, palenie tytoniu czy chuligaństwo.

Przyczynią się do tego nowe i modernizowane obiekty sportowe, które posłużą promocji sportu i rekreacji. Szczególną uwagę zwrócić należy na dostosowanie tych obiektów do potrzeb osób niepełnosprawnych i starszych. Ważne jest, aby zapewnić swobodny i bezpłatny dostęp dzieci i młodzieży do bazy sportowej.

Istotnym dla rozwoju sportu dzieci i młodzieży, a następnie osób dorosłych jest odpowiednie zachęcanie do uczestnictwa w różnych formach aktywności.

Konieczne jest zwiększenie działań promujących aktywność fizyczną społeczeństwa, upowszechnienie atrakcyjnych form spędzania wolnego czasu poprzez aktywizację środowisk zawodowych i społecznych.

Cele Strategiczne	Zadania
1. Programy sportowe dla mieszkańców.	1. Opracowanie i wdrożenie programu SPORT OD PRZEDSZKOLA. 2. Zwiększenie ilości imprez sportowo – rekreacyjnych. 3. Organizowanie wyjazdów sportowych poza miasto. 4. Rodzinny bilet sportowy.
2. Pomoc organizacyjna (i finansowa) w organizowaniu amatorskich rozgrywek sportowych.	5. Pomoc organizacyjna (i finansowa) w organizowaniu amatorskich rozgrywek sportowych.
3. Wykorzystanie istniejącej bazy dla propagowania wartości sportowych.	6. Osiedlowe Centra Sportowe jako lokalne ośrodki propagowania wartości sportowo-rekreacyjnych wśród mieszkańców. 7. Promocja sportów amatorskich w oparciu o charakterystyczną miejską bazę.
4. Polityka informacyjno-promocyjna.	8. Opracowanie materiałów i nośników umożliwiających poznanie miejskiej oferty aktywności ruchowej. 9. Promowanie wartości sportowych w możliwie największej ilości mediów. 10. Zorganizowanie systemu informacji sportowo-turystycznej.

Priorytet III

Promocja i wspierania wszelkich amatorskich form aktywności ruchowej i rekreacji, w tym także aktywności ruchowej uczniów

Cel strategiczny 1:

Programy sportowe dla mieszkańców.

Zadanie 1:

Opracowanie i wdrożenie programu **SPORT OD PRZEDSZKOLA**.

Celem zadania jest z jednej strony rozwój fizyczny dzieci w wieku przedszkolnym, z drugiej wyrobienie nawyków sportowych w ich rodzinach. Urządzenia sportowe przy miejskich placach zabaw mają za zadanie realizować drugi z tych elementów także wśród dzieci nieuczęszczających do przedszkoli.

Dzieci najmłodsze (przedszkola):

- place zabaw (małpi gaj, urządzenia sportowe, mini boiska),
- nauka pływania dla wszystkich chętnych przedszkolaków,
- profilaktyczne zajęcia sportowo-rekreacyjne i korekcyjne (prowadzone przez specjalistę) – realizuje kolejne zajęcia w każdym przedszkolu według harmonogramu,
- promowanie olimpijskich idei wśród przedszkolaków.

Priorytet III

Promocja i wspierania wszelkich amatorskich form aktywności ruchowej i rekreacji, w tym także aktywności ruchowej uczniów

Cel strategiczny 1:

Programy sportowe dla mieszkańców.

Zadanie 2:

Zwiększenie ilości imprez sportowo – rekreacyjnych.

Imprezy sportowo-rekreacyjne są wydarzeniami, które aktywizują mieszkańców. W Tychach istnieje wieloletnia tradycja w organizowaniu tego rodzaju przedsięwzięć. Regularnie odbywały się amatorskie mistrzostwa miasta w tenisie ziemnym i stołowym, narciarstwie alpejskim, brydżu itd. Jednakże po roku 1980 w Tychach zaczęła zanikać popularna wcześniej idea organizowania licznych masowych imprez sportowych: indywidualnych, drużynowych i rodzinnych. Podobne imprezy w innych krajach cieszą się sporym zainteresowaniem i są impulsem do uprawiania sportu. Strategia zakłada powrót do kultury zbiorowego współzawodnictwa. Najważniejsze cele to:

- imprezy w sportach wodnych z wykorzystaniem bazy Ośrodka Paprocańskiego,
- imprezy amatorskich drużyn w grach zespołowych,
- amatorskie mistrzostwa miasta nie tylko w sportach popularnych,
- zwiększony udział zawodów sportowych we wszelkich festynach miejskich,
- organizowanie różnorodnych zawodów rodzinnych,
- organizowanie, w oparciu o OCS-y, sportowych festynów osiedlowych.

Priorytet III

Promocja i wspierania wszelkich amatorskich form aktywności ruchowej i rekreacji, w tym także aktywności ruchowej uczniów.

Cel strategiczny 1:

Programy sportowe dla mieszkańców.

Zadanie 3:

Organizowanie wyjazdów sportowych poza miasto.

Wielu mieszkańców regularnie uprawiających dyscypliny sportowe w czasie weekendów chętnie korzystałoby z dojazdów do ośrodków zorganizowanym przewozem, a nie własnymi samochodami. Niższe koszty dojazdu są tylko jedną z przyczyn. Celem nie jest, więc finansowanie tych dojazdów, lecz organizowania ich w miarę potrzeb.

- organizowanie w okresie zimowym wyjazdów autokarowych do miejscowości narciarskich,
- wyjazdy na kąpieliska, do miejsc wspinaczkowych itp.

Priorytet III

Promocja i wspierania wszelkich amatorskich form aktywności ruchowej i rekreacji, w tym także aktywności ruchowej uczniów

Cel strategiczny 1:

Programy sportowe dla mieszkańców.

Zadanie 4:

Rodzinny bilet sportowy.

Miasto jest posiadaczem sporej bazy sportowo-rekreacyjnej. Celem zachęcenia do korzystania z niej przez całe rodziny wprowadzony powinien być bilet zbiorczy. Będzie on upoważniał większą grupę osób (w tym przynajmniej jednego dorosłego) do zniżek na pływalnię, lodowisko itd.

Priorytet III

Promocja i wspierania wszelkich amatorskich form aktywności ruchowej i rekreacji, w tym także aktywności ruchowej uczniów

Cel strategiczny 2:

Pomoc organizacyjna (i finansowa) w organizowaniu amatorskich rozgrywek sportowych.

Zadanie: 5

Pomoc organizacyjna (i finansowa) w organizowaniu amatorskich rozgrywek sportowych.

W Tychach istnieją amatorskie drużyny, rozgrywki i liga (piłkarska). Sport nieprofesjonalny napotyka jednak na różne kłopoty, spośród których najpoważniejszym jest trudny dostęp do miejskiej bazy sportowej. Celem zadania jest koordynowanie i optymalizacja tego dostępu a także pełne objęcie programu patronatem miasta. Będzie się to dziać poprzez informowanie o wynikach w mediach publicznych, fundowanie pucharów itd.

W mieście istnieje sporo nieformalnych grup sportowych, spotykających się w celu uprawiania ulubionej dyscypliny. Amatorskie rozgrywki w miejskiej bazie sportowej byłyby dodatkową atrakcją.

Działania:

a) objęcie patronatem istniejących rozgrywek:

- opracowanie systemu dostępu do obiektów,
- patronat miasta i ufundowanie nagród.

b) uruchamianie kolejnych amatorskich lig:

- opracowanie regulaminu takich lig i przeprowadzenie akcji informacyjnej,
- koordynacja przebiegu.

Priorytet III

Promocja i wspierania wszelkich amatorskich form aktywności ruchowej i rekreacji, w tym także aktywności ruchowej uczniów

Cel strategiczny 3:

Wykorzystanie istniejącej bazy dla propagowania wartości sportowych.

Zadanie 6:

Osiedlowe Centra Sportowe jako lokalne ośrodki propagowania wartości sportowo-rekreacyjnych wśród mieszkańców.

Istotnym elementem wsparcia działań w zakresie aktywności fizycznej mieszkańców jest wykorzystanie istniejących już struktur w ramach Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Tychach. Osiedlowe Centra Sportowe inicjują i organizują imprezy sportowo – rekreacyjne, współpracując z innymi podmiotami w zakresie organizacji życia sportowego.

Działania:

- zorganizowanie przy współpracy Rad Osiedli, OCS i szkół co najmniej dwóch sportowo – rekreacyjnych imprez rodzinnych rocznie na każdym osiedlu,
- zaangażowanie znanych postaci sportu do udziału w rodzinnych festynach osiedlowych, organizowanych przez OCS-y.

Priorytet III

Promocja i wspierania wszelkich amatorskich form aktywności ruchowej i rekreacji, w tym także aktywności ruchowej uczniów

Cel strategiczny 3:

Wykorzystanie istniejącej bazy dla propagowania wartości sportowych.

Zadanie 7:

Promocja sportów amatorskich w oparciu o charakterystyczną miejską bazę.

Tychy należą do nielicznych dużych miast, które w pobliżu centrum posiadają zarówno zwarte obszary leśne jak i akwen przystosowany do sportów wodnych z odpowiednią infrastrukturą. Celem zadania jest promowanie atrakcyjnych dyscyplin, których dostępność jest ograniczona.

Chodzi tu głównie o takie działania, jak:

- promocja sportów wodnych,
- promocja biegów i marszów terenowych,
- rekreacja rowerowa.

Priorytet III

Promocja i wspierania wszelkich amatorskich form aktywności ruchowej i rekreacji, w tym także aktywności ruchowej uczniów

Cel strategiczny 4:

Polityka informacyjno-promocyjna.

Zadanie 8:

Opracowanie materiałów i nośników umożliwiających poznanie miejskiej oferty aktywności ruchowej.

Jedną ze słabości w ofercie miasta jest brak łatwo dostępnej informacji o imprezach sportowych. Problem ten będzie się pogłębiał w miarę organizowania większej ilości imprez. Zapobiec mu można poprzez następujące działania:

- opracowanie rocznych kalendarzy wszystkich imprez organizowanych przez miasto oraz uzupełnianie ich na bieżąco,
- opracowanie przynajmniej co 5 lat materiału promocyjnego (folderu) obejmującego miejską ofertę sportową,
- wypracowanie zasad i form docierania z materiałami informacyjnymi do mieszkańców.

Priorytet III

Promocja i wspierania wszelkich amatorskich form aktywności ruchowej i rekreacji, w tym także aktywności ruchowej uczniów

Cel strategiczny 4:

Polityka informacyjno-promocyjna.

Zadanie 9:

Promowanie wartości sportowych w możliwie największej ilości mediów.

W Tychach obecne są media o zasięgu zarówno regionalnym (śląska redakcja Gazety Wyborczej znajduje się w Tychach), jak i lokalnym - miejski dodatek dziennika „Polska - Dziennik Zachodni”, tygodniki „Echo” i „Twoje Tychy”, a także miejskie radio. Jednak nie zawsze są one wykorzystywane do promowania sportu. Dlatego strategia wśród zadań wskazuje:

- nawiązanie bliskiej współpracy ze wszystkimi możliwymi mediami na terenie miasta,
- szczególnie bliska współpraca z mediami organizowanymi przez miasto,
- powołanie osoby odpowiedzialnej za politykę promocyjno-informacyjną.

Priorytet III

Promocja i wspierania wszelkich amatorskich form aktywności ruchowej i rekreacji, w tym także aktywności ruchowej uczniów

Cel strategiczny 4:

Polityka informacyjno-promocyjna.

Zadanie 10:

Zorganizowanie systemu informacji sportowo-turystycznej.

Tychy nie są miastem turystycznym, więc punkt zajmujący się tylko taką działalnością nie jest w mieście potrzebny. Jego rolę można jednak uzupełnić o działanie na rzecz stowarzyszeń sportowych. Taki punkt powinien więc pomagać im w zakresie:

- konkursów w ramach ustawy o pożytku publicznym i wolontariacie,
- doradztwa przy organizowaniu imprez sportowych w mieście,
- organizacji prelekcji i spotkań ze znanymi sportowcami w szkołach, klubach, świetlicach,
- upowszechniania osiągnięć uczestników imprez sportowych,
- organizowania plebiscytu na najlepszego sportowca klubu, stowarzyszenia w różnych kategoriach wiekowych.

Priorytet IV

SPORT SZKOLNY

Szkoła jest miejscem, gdzie po raz pierwszy spotykamy się ze zorganizowanymi, prowadzonymi profesjonalnie zajęciami sportowymi i ruchowymi. Mają one ogromny wpływ na decyzje młodych ludzi o wyczynowym uprawianiu jakiejś dyscypliny sportowej. Szkoła powinna takie decyzje ułatwić.

Najbardziej popularnym rozwiązaniem promocji sportu wśród młodzieży, znanym na całym świecie, są klasy i szkoły sportowe. W Tychach nie ma szkoły mistrzostwa sportowego, jednak klasy sportowe istnieją. Do ponad 30 oddziałów sportowych uczęszcza ogółem około 600 dzieci.

Liczba oddziałów sportowych w szkołach podstawowych i gimnazjach w latach 2003-2008										
Rok szkolny	2003/2004		2004/2005		2005/2006		2006/2007		2007/2008	
Dyscyplina	oddziały	uczniowie	oddziały	uczniowie	oddziały	uczniowie	oddziały	uczniowie	oddziały	uczniowie
Koszykówka	3	74	3	64	4	96	4	89	6	112
Pływanie	3	85	5	109	5	109	6	117	6	96
piłka siatkowa	2	29	1	25	1	20	2	45	2	45
hokej na lodzie	1	20	2	42	2	40	2	42	2	35
piłka ręczna	3	64	4	79	3	58	2	39	2	42
Razem SP	12	272	15	319	15	323	16	332	18	330
Koszykówka	3	86	3	83	4	102	3	76	5	101
Pływanie	3	80	3	76	3	75	4	86	4	79
piłka siatkowa	2	34	2	40	2	44	3	63	2	39
piłka ręczna	1	22	1	19	2	39	2	38	2	38
Razem GIM	9	222	9	218	11	260	12	263	13	257
OGÓŁEM	21	494	24	537	26	583	28	595	31	587
Źródło: dane MZO - arkusze organizacyjne szkół										

Ideą szkół i klas sportowych jest skupianie najzdolniejszej sportowo młodzieży. Wyczynowe uprawianie sportu wymaga wiele czasu i samozaparć. O wiele łatwiej pogodzić je z zajęciami szkolnymi, gdy nauczanie i treningi odbywają się w tej samej placówce. W innym razie uprawianie sportu, zwłaszcza w okresie wczesnoszkolnym (a nawet całej podstawówki), wymaga od rodzica (opiekuna) stałego uczestnictwa w treningach.

Może tu powstać formalno-organizacyjny problem. Z jednej strony optymalnie jest, gdy uczniowie uprawiający sport na poziomie wyczynowym uczęszczają do klas sportowych. Jednak z drugiej, szkoły utrudniają nabór do takich klas. Dla każdej placówki oddawanie ucznia do innego oddziału wiąże się z zagrożeniami, wśród których są także zwolnienia nauczycieli. Stąd w wielu szkołach istnieje opór przeciw sportowemu naborowi.

Problemem sportu szkolnego jest także malejące zainteresowanie sportem, a także jakąkolwiek formą ruchu. Coraz więcej uczniów unika lekcji kultury fizycznej, przedstawiając zwolnienia lekarskie. Powodem jest bez wątpienia mało zróżnicowana oferta edukacyjna na lekcjach wychowania fizycznego, prowadzonych w mało interesujący sposób dla młodzieży. Dlatego zajęcia powinny być jak najbardziej atrakcyjne i zróżnicowane, łącząc elementy wielu dyscyplin.

Ważnym elementem sportu szkolnego jest również gimnastyka korekcyjna, ponieważ zdrowie jest dla człowieka jedną z najważniejszych spraw życiowych. Konieczne jest, aby już od najmłodszych lat dzieci i młodzież szkolna miały jak najlepszą opiekę nad rozwojem sportowym. Błędy popełniane w pierwszych latach życia i okresie szkolnym mają ogromny wpływ na nasze życie dorosłe. Zlekceważenie najmniejszych wad u dzieci może w przyszłości przynieść bardzo poważne w skutkach powikłania chorobowe. Zdrowe i normalnie rozwijające się dziecko posiada zawsze prawidłową postawę ciała, która kształtuje się z biegiem lat pod wpływem bodźców środowiska zewnętrznego.

Gimnastyka korekcyjna prowadzona w szkołach ma do spełnienia szereg celów. Jednym z głównych jest korygowanie istniejących zaburzeń postawy.

Częścią sportu szkolnego są również zajęcia sportowe pozalekcyjne przeznaczone dla dzieci i młodzieży tyskich szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, które należy organizować na obiektach szkolnych. Zajęcia takie propagują zdrowy tryb życia. Mają także za zadanie wypełnić wolne popołudniowe godziny, umożliwiając młodzieży aktywne spędzenie czasu. Każdy uczeń powinien mieć szansę wyboru dyscypliny, którą lubi i w której czuje się najlepiej. W ofercie powinny znaleźć się zarówno gry zespołowe (koszykówka, piłka nożna, piłka ręczna, siatkówka), jak i sporty indywidualne (kolarstwo, lekkoatletyka, pływanie, tenis stołowy, zapasy), zajęcia z aerobiku, a dla najmłodszych uczniów gry i zabawy. Szeroka oferta skierowana do dzieci i młodzieży sprawi, że każdy młody tyszanin znajdzie dla siebie coś interesującego.

Wszystkie działania mają na celu zapewnienie dzieciom i młodzieży wartościowego sposobu wykorzystania wolnego czasu, który jest alternatywą dla młodzieńczej fascynacji używkami.

Miasto posiada infrastrukturę umożliwiającą wykonanie wielu z tych działań. Istnieje kilka pływalni, hala i sale sportowe, stadion i wiele otwartych boisk, ośrodki rekreacyjne ze sprzętem wodnym, trasy rowerowe, kryte i otwarte lodowisko. Obiekty te pozwalają na organizowanie bardzo zróżnicowanych zajęć sportowych, także w ramach lekcji szkolnych.

Sport szkolny musi przebiegać dwutorowo. Młodzieży i dzieciom najbardziej uzdolnionym sportowo miasto powinno umożliwić zintegrowane zdobywanie wiedzy i rozwijanie ich uzdolnień (w klasach i szkołach sportowych). Z drugiej strony szkoła powinna posiadać bogatą ofertę sportu uprawianego w sposób rekreacyjny. Należy przy tym pamiętać, że w wieku szkolnym granice między sportem wyczynowym a rekreacyjnym są płynne.

Cele Strategiczne	Zadania
1. Szkoły i klasy sportowe.	1. Powoływanie klas sportowych na poziomie szkoły podstawowej. 2. Utrzymanie istniejących klas sportowych i powoływanie nowych na poziomie gimnazjum. 3. Klasy sportowe w liceum przygotowujące do zdania matury na dobrym poziomie. 4. Rozpoczęcie starań o szkołę mistrzostwa sportowego. 5. Nabór do szkół i oddziałów sportowych – różne formy.
2. Promocja określonych umiejętności sportowych i rekreacyjnych.	6. Pływanie jako umiejętność powszechna. 7. Rozwój rywalizacji uczniów w różnych dyscyplinach sportu.

Priorytet IV

Sport szkolny

Cel strategiczny 1:

Szkoły i klasy sportowe.

W Tychach szkolnictwo sportowe ma kilkudziesięcioletnią tradycję. Najbardziej znanymi miejscami są SP 19 (obecnie zespół szkół sportowych) z trenującymi tam koszykarzami i pływakami oraz LO nr I im. Leona Kruczkowskiego, w którego klasach sportowych trenowało wielu znamienitych zawodników, wraz z medalistką olimpijską i mistrzynią Europy, płotkarką Lucyną Langer. Jednakże oferta ta jest znacznie szersza: w tyskich klasach sportowych szlifowano talenty przyszłych reprezentantów Polski między innymi w: siatkówce (dwie mistrzynie Europy), koszykówce, piłce ręcznej i hokeju. Dlatego bezwzględnie trzeba utrzymać liczbę klas sportowych w mieście i w miarę możliwości ją zwiększać.

Zadanie 1:

Powoływanie klas sportowych na poziomie szkoły podstawowej.

Działania:

- biorąc pod uwagę miejskie tradycje, strategiczne dyscypliny dla miasta, posiadaną kadrę trenerską oraz modę na określone sporty, za bezwzględnie konieczne uznaje się coroczne powoływanie klas sportowych w następujących dyscyplinach: pływanie, piłka ręczna (dziewcząt) i siatkowa, koszykówka i hokej (chłopców),
- należy powoływać w miarę możliwości, klasy sportowe także w innych dyscyplinach. Dla uczniów o wyraźnych uzdolnieniach sportowych, a jeszcze bez sprecyzowanych zainteresowań - klas o rozszerzonym programie wychowania fizycznego.

Priorytet IV

Sport szkolny

Cel strategiczny 1:

Szkoły i klasy sportowe.

Zadanie 2:

Utrzymanie istniejących klas sportowych i powoływanie nowych na poziomie gimnazjum.

Najważniejsze działania w ramach tego zadania:

- wszystkie dyscypliny wymienione w zadaniu 1 powinny być realizowane również na poziomie gimnazjum,
- w gimnazjum należy także powoływać dodatkową klasę piłkarską, która skupi najzdolniejszą młodzież trenującą piłkę nożną w miejskich klubach i ośrodkach,
- w związku z uprawianiem w MOSM dyscyplin sportów walki (zapasy, boks, kickboxing, judo), w których tyszanie wielokrotnie zdobywali światowe laury, należy rozważyć możliwość powołania wspólnej klasy dla tych dyscyplin.

Priorytet IV

Sport szkolny

Cel strategiczny 1:

Szkoły i klasy sportowe.

Zadanie 3:

Klasy sportowe w liceum przygotowujące do zdania matury na dobrym poziomie.

Jednym z elementów zniechęcającym młodzież i ich rodziców do klas sportowych jest poziom nauczania. Często jest on znacznie niższy od innych oddziałów. W Tychach przez dziesięciolecia istniały klasy sportowe w liceum im. Leona Kruczkowskiego, których absolwenci dostawali się nie tylko na uczelnie sportowe, lecz także studiowali na najbardziej obleganych kierunkach politechnicznych, uniwersyteckich, ekonomicznych, medycznych.

Absolutnie niezbędnym elementem szkolnictwa sportowego jest powołanie klas sportowych przy jednym z liceów ogólnokształcących. Będą one skierowane dla absolwentów gimnazjów mających już na koncie osiągnięcia sportowe a zarazem prezentujących odpowiedni dla tych szkół poziom wiedzy ogólnej. Obecnie młodzież często stawiana jest przed dylematem – albo sport albo nauka. Dyrekcja szkoły, gdzie organizowane są klasy sportowe, zna specyfikę wyczynowego uprawiania sportu i lepiej potrafi uczniowi zorganizować nauczanie tak, aby proces dydaktyczny i treningi nie kolidowały ze sobą.

Priorytet IV
Sport szkolny

Cel strategiczny 1:

Szkoły i klasy sportowe.

Zadanie 4:

Rozpoczęcie starań o szkołę mistrzostwa sportowego.

Istnieje jedna dyscyplina sportu, w której Tychy są na mapie Polski miastem szczególnym. Jest to hokej na lodzie. GKS od lat należy do krajowej czołówki, a szkolenie dzieci przebiega w MOSM na dobrym poziomie. Jednak tym, co wyróżnia nasze miasto, jest trójka polskich „ambasadorów” hokeja. Wszyscy trzej rozpoznawalni na świecie polscy hokeiści – Henryk Gruth, Mariusz Czerkawski i Krzysztof Oliwa – pochodzą z Tychów. To sportowcy takiej klasy wpływają na popularyzację dyscypliny, dlatego Tychy, po powstaniu drugiej hali, będą idealnym miejscem do szkolenia hokeistów. Dodatkowym atutem jest też bliskość granicy z Czechami, które są światowym potentatem hokeja na lodzie i mają jedne z najlepszych metod szkoleniowych na świecie. Szkoła znajdująca się na tyle blisko granicy będzie mogła uczestniczyć w czeskich rozgrywkach dziecięcych. Strategia zakłada podjęcie działań, których celem będzie powołanie szkoły mistrzostwa sportowego, obejmującego w pierwszej kolejności hokej na lodzie.

Priorytet IV

Sport szkolny

Cel strategiczny 1:

Szkoły i klasy sportowe.

Zadanie 5:

Nabór do szkół i oddziałów sportowych – różne formy.

W tym zadaniu został ujęty problem niechęci dyrektorów placówek przed naborem uczniów do oddziałów sportowych spośród jej uczniów. Jest to bez wątpienia odbieraniem uczniów tym szkołom. Nie istnieje żaden skuteczny mechanizm, który zachęciłby dyrektorów szkół do przekazywania „swoich” uczniów do oddziałów sportowych. Można natomiast dotrzeć do ich rodziców. Dlatego niezależnie od wspomnianego w priorytecie I zbadania dzieci pod kątem zdolności motorycznych, drugim elementem kampanii naboru do klas sportowych będą igrzyska i zawody dziecięce. W czasie miejskich zawodów w popularnych grach i sportowych zabawach dziecięcych, trener ma bezpośredni dostęp do opiekunów prawnych (rodziców) dziecka. Dlatego można na miejscu zachęcić ich do wyczynowego uprawiania sportu w klasie sportowej. W efekcie takich zawodów trenerzy posiadają bazę danych osobowych ich uczestników – bazę, która pozwala utrzymywać kontakt z opiekunami prawnymi uczniów.

Za pomocą mediów, na które władze miasta mają bezpośredni wpływ promować się będzie dni otwarte w szkołach i klasach sportowych.

Nabór prowadzony powyższymi metodami powoduje, iż do klas sportowych trafiają nie tylko uzdolnieni sportowo, ale także ci uczniowie, którzy wraz z rodzicami uważają taką formę spędzania wieku szkolnego za najbardziej atrakcyjną.

Priorytet IV
Sport szkolny

Cel strategiczny 2:
Promocja określonych umiejętności sportowych i rekreacyjnych.

Zadanie 6:
Pływanie jako umiejętność powszechna.

Pływanie doskonale wpływa na stan zdrowia. Ponadto umiejętność ta ma ogromny wpływ na bezpieczeństwo młodego człowieka. Dlatego strategia zakłada objęcie nauką pływania w wieku wczesnoszkolnym ogółu tyskich uczniów. W ramach strategii, zajęcia z doskonalenia pływania dla uczniów tyskich szkół podstawowych mogą odbywać się także w weekendy a po ich zakończeniu uczeń może przystąpić do egzaminu na kartę pływacką.

Priorytet IV

Sport szkolny

Cel strategiczny 2:

Promocja określonych umiejętności sportowych i rekreacyjnych.

Zadanie 7:

Rozwój rywalizacji uczniów w różnych dyscyplinach sportu.

Wśród tyskich uczniów organizowane będą zawody amatorskie w licznych dyscyplinach sportowych. Wśród nich wymienić należy: narciarstwo alpejskie i biegowe, kajakarstwo, łyżwiarstwo, biegi przełajowe i na bieżni, gry zespołowe. Lista ta oczywiście nie jest zamknięta i inne dyscypliny mogą być do niej dodane.

Szkoły odpowiedniego szczebla zobowiązane będą do propagowania na swoim terenie tego typu imprez, a także zorganizowania reprezentacji szkoły na zawody. Zawody weekendowe będą otwarte dla każdego chętnego ucznia, niezależnie od jego predyspozycji.

Priorytet IV

Sport szkolny

Cel strategiczny 2:

Promocja określonych umiejętności sportowych i rekreacyjnych.

Zadanie 8:

Sportowe zajęcia pozalekcyjne.

Ilość sportowych zajęć pozalekcyjnych jest znikoma, uwarunkowana brakiem środków w budżetach placówek oświatowych. Wieloletnie zaniedbania w tym zakresie negatywnie odbijają się na stanie zdrowia uczniów, co najlepiej pokazują badania lekarskie. Obecnie ponad 50% dzieci i młodzieży w wieku szkolnym posiada wady postawy, które ze względu na brak zajęć korekcyjnych nie mogą być wyleczone.

Brak prowadzonych szkolnych zajęć pozalekcyjnych tylko częściowo jest rekompensowany przez kluby sportowe, poprzez organizowanie zajęć sportowych w wybranych dyscyplinach.

Dlatego strategia zakłada zwiększenie środków na pozalekcyjne zajęcia sportowe w szkołach.

Priorytet V

ROZWÓJ SPORTU OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Sport osób niepełnosprawnych od ponad 50 lat rozwija się na świecie z ogromną dynamiką. W ciągu dwóch ostatnich dekad wyszedł on z cienia, stając się integralną częścią sportowych wydarzeń i aren. Niepełnosprawni sportowcy coraz częściej uczestniczą w ogólnej rywalizacji, a ich własne rozgrywki stają się powszechnymi wydarzeniami sportowymi.

Taki jest obraz sportu niepełnosprawnych na poziomie imprez międzynarodowych czy mistrzostw Polski. Jednak na niższych szczeblach pozostaje jeszcze wiele do zrobienia.

Tychy w porównaniu z innymi miastami nie mają się, czego wstydić. Szkolenie niepełnosprawnych pływaków jest na najwyższym poziomie - zawodnicy przywożą medale z imprez rangi Mistrzostw Europy czy Mistrzostw Świata. Jednak na pływaniu szkolenie niepełnosprawnych w Tychach się kończy. Pomimo bardzo dobrych warunków do uprawiania najpopularniejszego sportu niepełnosprawnych – koszykówki na wózkach inwalidzkich w mieście nie ma sekcji tego sportu. Klub najbliżej Tychów jest w miejscowości Mikołów-Borowa Wieś.

Osobnym zagadnieniem jest wspólna rywalizacja ze sprawnymi sportowcami. Dzięki współpracy klubów i szkoły specjalnej, pojedynczy zawodnicy z obniżoną sprawnością intelektualną uprawiają piłkę nożną, dochodząc do poziomu klasy okręgowej. To zamyka już listę tyskich niepełnosprawnych sportowców wyczynowych.

Osoby z niepełnosprawnością, zarówno ruchową, jak i intelektualną, rzadko osiągają najwyższy poziom w sporcie zdrowych. Systematyczne treningi najczęściej są dla nich przeszkodą nie do przejścia. Jednak wcale nie oznacza to, że niepełnosprawni nie mogą brać udziału w zajęciach klubów sportowych. Takie zajęcia są dla nich wyśmienitą formą rehabilitacji. Poza tym, pewna grupa

tej młodzieży jest w stanie dorównać młodzieży sprawnej w zmaganiach sportowych – a sport jest dla nich często jedyną formą rywalizowania ze zdrowymi jak równy z równym. Warto tu wspomnieć, że i wśród wielkich gwiazd polskiego sportu, olimpijczyków, były osoby z obniżoną normą intelektualną. Gdyby nie uprawiały sportu, zepchnięte byłyby na margines społecznego życia.

Osobnym zagadnieniem jest rekreacja niepełnosprawnych. W Tychach wprawdzie nie ma dla nich zawodów, jednakże Powiatowe Igrzyska Osób Niepełnosprawnych Powiatu Bieruńsko-Lędzińskiego organizowane są przy sporym udziale tyskich specjalistów. Uczestniczą w nich wszystkie tyskie placówki zajmujące się niepełnosprawnymi. Bliska odległość stadionu, gdzie odbywają się igrzyska, od centrum Tychów (niepełna 15 kilometrów), powoduje, że organizowanie w Tychach podobnej imprezy jest zbędne.

Co jednak wcale nie oznacza, całkowitego zaprzestania działań ułatwiających niepełnosprawnym rekreacyjną aktywność ruchową.

Poprzez aktywność ruchową niepełnosprawnych osiąga się następujące cele:

- rehabilitacja ruchowa i społeczna osób niepełnosprawnych,
- osiąganie jak najlepszych wyników sportowych na arenach krajowych i zagranicznych,
- zaszczepienie nawyku aktywności ruchowej, zdrowego trybu życia oraz uprawiania sportu u jak największej ilości osób niepełnosprawnych.

Priorytet V

Rozwój sportu osób niepełnosprawnych.

Zadanie 1:

Sport wyczynowy

Pływanie

- poziom treningów na poziomie wyczynowym. Umożliwienie treningów na miejskich obiektach co najmniej 5 razy w tygodniu,
- organizacja zawodów:
  - mityng im. Macieja Maika – ogólnopolskie zawody integracyjne w pływaniu (ostatni weekend września).
  - udział miasta w organizacji zawodów integracyjnych „Nadzieje paraolimpijskie”. Impreza ma rangę regionalną i jest organizowana od 1997r.

Priorytet V

Rozwój sportu osób niepełnosprawnych

Zadanie 2

Rekreacja.

Dostęp do bazy sportowej dla niepełnosprawnych:

- co najmniej 2 razy w tygodniu zajęcia pod okiem instruktora na jednej z tyskich sal sportowych,
- raz w tygodniu godzina na pływalni dla niepełnosprawnych.

Priorytet V

Rozwój sportu osób niepełnosprawnych

Zadanie 3

Współpraca z Polskim Związkiem Sportu Niepełnosprawnych „START”.

Z pomocą tego związku należy prezentować niepełnosprawnym różne dyscypliny i możliwości ich uprawiania.

VI. MONITOROWANIE REALIZACJI STRATEGII

Tematyka, którą zajmuje się Strategia Sportowa Miasta Tychy na lata 2009-2015, jest niezwykle trudna do monitorowania. Znane są wprowadzone mierniki określające poziom usportowienia społeczności – jednak zastosowanie ich jest bardzo kosztowne. W Polsce praktycznie nie są nigdzie stosowane. Zastosowanie ich w jednym mieście byłoby dodatkowo pozbawione sensu, – bowiem ich istotą jest analiza porównawcza różnych populacji. W związku z tym strategia zakłada rezygnację z tych technik monitorowania.

Monitorowaniem wdrażania niniejszej strategii, zajmować będzie się Rada Sportu, która przynajmniej raz w roku, podczas analizowania wykonania budżetu miasta za zeszły rok, złoży prezydentowi, a za jego pośrednictwem także Radzie Miasta, sprawozdanie z realizacji strategii.

W razie konieczności prezydent miasta może powołać pełnomocnika ds. sportu, którego podstawowym zadaniem będzie wdrażanie niniejszej strategii.

VII. ZESPÓŁ DS. OPRACOWANIA STRATEGII ROZWOJU SPORTU

17 marca 2008r. Prezydent Miasta Tychy powołał zespół ds. opracowania strategii rozwoju sportu Miasta Tychy na lata 2009- 2015 (Zarządzenia nr 0151/265/08 z dnia 17 marca 2008) w następującym składzie:

1. Marcin Staniczek– Dyrektor Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji – przewodniczący,
2. Joanna Kudela– Naczelnik Wydziału Przygotowania i Realizacji Inwestycji Urzędu Miasta Tychy,
3. Bożena Nowak– Naczelnik Rozwoju Miasta i Funduszy Europejskich Urzędu Miasta Tychy,
4. Teresa Dembowska– Prezes Koszykarskiego Klubu Sportowego w Tychach,
5. Grzegorz Morkis– Wiceprezes ds. Sportowych Górnośląskiego Klubu Sportowego „Tychy71”,
6. Karol Pawlik– Dyrektor Górnośląskiego Klubu Sportowego w Tychach,
7. Henryk Ditmer– Wiceprezes Zarządu Szkolnego Towarzystwa Sportowego w Tychach,
8. Lucyna Niełacny– Dyrektor Gimnazjum nr 3 ,
9. Małgorzata Wolny – Dyrektor Zespołu Szkół Sportowych,
10. Marcin Kuśmierz– Prezes Parafialnego Uczniowskiego Katolickiego Klubu Sportowego „Chrzyciel” TKKF,
11. Gacki Tadeusz– Prezes Miejskiego Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej w Tychach,
12. Marek Broda– Prezes Zarządu Oddziału Polskiego Towarzystwa Turystyczno - Krajoznawczego Tychach,

13. Grzegorz Kołodziejczyk – Nauczyciel Wychowania Fizycznego w Specjalnym Ośrodku Szkolno- Wychowawczym w Tychach, Radny Rady Miasta Tychy,

14. Klaudiusz Slezak – Przewodniczący Komisji Kultury Sportu i Turystyki Rady Miasta Tychy,

Ponadto w pracach zespołu brali udział:

15. Jacek Baran - Dyrektor Zespołu Szkół Sportowych,

16. Iwona Bińkowska - pracownik Urzędu Miasta Tychy,

17. Jerzy Ciałoń - nauczyciel WF, trener MOSM Tychy,

18. Dariusz Dyrda – autor książki „Tyscy mistrzowie sportu”,

19. Edward Feith nauczyciel WF, trener MOSM Tychy,

20. Łukasz Jachym - Prezes GKS „Tychy71”,

21. Paweł Kasprzak - konsultant ds. projektów europejskich,

22. Krzysztof Pałka nauczyciel WF, trener MOSM Tychy,

23. Maciej Szymczuk - pracownik Miejskiego Zarządu Oświaty,

Podziękowania:

Wydział budżetu UM:

Halina Nierychły – naczelnik wydziału budżetu,

Sławomir Mrugała – pracownik wydziału budżetu,

Opracowanie mapy - Henryk Karchut – pracownik MOSiR Tychy,

Korekta – Jan Łaciak.

**VIII. WYCIĄG Z EWIDENCJI PROWADZONEJ PRZEZ
PREZYDENTA MIASTA TYCHY Z KSIĘGI
EWIDENCYJNEJ KLUBÓW SPORTOWYCH
DZIAŁAJĄCYCH W FORMIE STOWARZYSZENIA**

1. Wyciąg z ewidencji prowadzonej przez Prezydenta Miasta Tychy z księgi ewidencyjnej klubów sportowych działających w formie stowarzyszenia, których statuty nie przewidują prowadzenia działalności gospodarczej

Lp.	Nazwa stowarzyszenia	Adres siedziby
1.	Klub Sportowy „KTK Tychy”	Tychy, ul. Ujejskiego 3/123
2.	Amatorski Klub Hokejowy Tychy	Tychy, al. Jana Pawła II 12
3.	GKS Tychy Młodzieżowy Klub Hokeja Na Lodzie Seksja żeńska	Tychy, al. Niepodległości 88/12
4.	Amatorskie Stowarzyszenie Hokejowe Tychy	Tychy, ul. Kopernika 3
5.	Klub Sportowy „All Blacks & Reds Tychy”	Tychy, ul. Pasaż Europejski 4/4
6.	Klub Sportowy „Stowarzyszenie Futbolu Amerykańskiego Tychy Falcons”	Tychy, ul. Rzeczna 8a

Stan na 3 kwietnia 2009r.

2. Stowarzyszenia sportowe, których statuty przewidują prowadzenie działalności gospodarczej

Lp.	Nazwa stowarzyszenia	Adres siedziby
1.	Górnośląski Klub Sportowy „GKS Tychy”	ul. Gen. de Gaulle’a 2
2.	Górnośląski Klub Sportowy „TYCHY 71”	ul. Edukacji 7
3.	Klub Jeździecki „Stara Piła”	al. Jan Pawła II nr 64
4.	Klub Rekreacyjno-Sportowy TKKF „Pionier”	ul. Brzozowa 14/26
5.	Klub Skatowy „U Filipa”	ul. Paprocańska 45
6.	Kolarskie Towarzystwo Sportowe – Tychy	ul. Bławatków 25a
7.	Koszykarski Klub Sportowy Tychy	al. Marszałka Piłsudskiego 73/35
8.	Ludowy Klub Sportowy „Ogrodnik” w Tychach	ul. Jedności 131
9.	Miejskie Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej w Tychach	ul. Brzozowa 14/26
10.	Ognisko TKKF „Bicepsik” w Tychach	ul. H.K. Wejchertów 20 (Zespół Szkół nr 1)

11.	Ognisko TKKF „Budowlani” w Tychach	ul. Edukacji 11/12
12.	Ognisko TKKF „Hermes”	pl. Świętej Anny 1c
13.	Ognisko TKKF „Uszatek”	ul. Uczniowska 7
14.	Osiedlowy Klub Sportowy „ZET”	pl. Zbawiciela 1
15.	Polski Klub Alpejski	ul. Katowicka 85
16.	Stowarzyszenie „Annapurna Klub”	ul. Mozarta 12/15
17.	Stowarzyszenie Sportowe Miejskiego Ośrodka Sportu Młodzieżowego	ul. Gen. de Gaulle’a 2
18.	Stowarzyszenie Sportowe OKS JUWe Tychy - Jaroszowice	ul. Sportowa 6
19.	Szkolne Towarzystwo Sportowe w Tychach	ul. Borowa 123 (Gimnazjum nr 3)
20.	Tyska Szkoła Taekwon-do	ul. Kubicy 29/2
21.	Tyskie Stowarzyszenie Lekkiej Atletyki „Maraton” w likwidacji	ul. Broniewskiego 6/24

22.	Tyskie Stowarzyszenie Sportów Amatorskich	ul. Armii Krajowej 103
23.	Tyskie Towarzystwo Sportowe „Budowlani”	al. Niepodległości 78/46
24.	Tyskie Towarzystwo Sympatyków Piłki Nożnej Pięciosobowej „Inter – Tychy”	ul. Budowlanych 35
25.	Tyskie Towarzystwo Tenisowe	ul. Tołstoja 1 (<i>Gimnazjum nr 6</i>)
26.	Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe Województwa Śląskiego – oddział rejonowy w Tychach	ul. Edukacji 9
27.	Yacht Klub Polski – Tychy	ul. Targiela 2 (<i>dawniej ul. Jankowicka 3-5</i>)

Stan na 23 października 2008r.

3. Wyciąg z ewidencji prowadzonej przez Prezydenta Miasta Tychy z księgi ewidencyjnej dla uczniowskich klubów sportowych działających w formie stowarzyszenia, których statuty nie przewidują prowadzenia działalności gospodarczej.

Lp.	Nazwa stowarzyszenia	Adres siedziby
1.	Uczniowski Klub Sportowy „Seksja zapasów przy SP-11 w Tychach”	Pl.M.Curie Skłodowskiej 4
2.	Szkolny Klub Sportowy „Paprocany”	ul. Zgrzebnioka 45
3.	Uczniowski Klub Sportowy „Tychy – Bulls”	ul. Filaretów 5
4.	Uczniowski Klub Sportowy „Elf” przy Szkole Podstawowej nr 12	ul. Elfów 9
5.	Harcerski Klub Kartingowy przy Szkole Zawodowej ZDZ	ul. Budowlanych 156
6.	Harcerski Klub Biegu na Orientację	ul. Piłsudskiego 21
7.	Uczniowski Klub Sportowy „Vertical”	ul. Orzechowa 6
8.	Parafialny Uczniowski Katolicki Klub Sportowy „Chrzyciel” Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej Szkół Gimnazjalnych i Podstawowych - Integracyjnych	ul. Kopernika 5
9.	Uczniowski Klub Sportowy JUDO „UKS Ippon Tychy” przy Szkole Podstawowej nr 7 i Gimnazjum 6	ul. Tolstoja 1

10.	Uczniowski Klub Sportowy LA „Kruczkowski”	ul. Korczaka 6
11.	Uczniowski Klub Sportowy „Orlik”	ul. Czarnieckiego 22
12.	Uczniowski Klub Sportowy SP Jedyńka	Pl. Wolności 4
13.	Uczniowski Klub Sportowy Tyska Piątka	ul. Czarnieckiego 22
14.	Młodzieżowy Uczniowski Klub Sportowy „Bachus”	ul. Ujejskiego 11/52
15.	Uczniowski Klub Sportowy „Auerbach”	ul. Edukacji 6
16.	Uczniowski Klub Sportowy „Sokół”	ul. Edukacji 11
17.	Uczniowski Klub Sportowy „Snowboard Kangur Tychy”	ul. Jagodowa 53
18.	Uczniowski Klub Sportowy „MARLIN”	al. Niepodległości 190
19.	Uczniowski Klub Sportowy „GROM Tychy”	ul. Braterska 5/8
20.	Uczniowski Klub Sportowy GKS Tychy	ul. Edukacji 7

Stan na 3 kwietnia 2009r.

4. Pozostałe stowarzyszenia zarejestrowane w Tychach

Lp.	Nazwa stowarzyszenia	Adres siedziby
1.	Abstynencki Klub Żeglarski „PAPROCANY”	ul. Biskupa Burschego 7
2.	Akademia Menadżerów Sportu	ul. Reymonta 16/5
3.	Automobilklub Ziemi Tyskiej	ul. Budowlanych 90
4.	Bractwo Trzeźwości im. ks. inf. Jana Kapicy w Tychach	ul. Kopernika 5 (parafia Ścięcia św. Jana Chrzyciela)
5.	Centrum Inicjatyw Samorządowych	ul. Uczniowska 38/23
6.	Interinfo Polska	ul. Generała Andersa 20
7.	Katolickie Stowarzyszenie „Civitas Christiana” - Oddział Miejski w Tychach	<i>brak lokalu, adres do korespondencji:</i> ul. 3 Maja 26 40-096 Katowice
8.	Klub Żeglarski „WYGA”	ul. Parkowa 17
9.	Komitet Pomocy dla Zwierząt w Tychach	ul. Bałuckiego 7/37 (skrytka pocztowa 79)
10.	Krajowe Forum Bezrobotnych – Stowarzyszenie Społeczne, Koło Terenowe w Tychach	pl. Wolności 3

11.	Liga Obrony Kraju - Zarząd Miejski w Tychach	ul. Bohaterów Warszawy 12
12.	Młodzieżowy Ruch Odrodzenia Światowego Pokoju (<i>stow. zwykłe</i>)	ul. Poziomkowa 50/12
13.	„NetBlok” Stowarzyszenie Użytkowników Sieci Komputerowej na os. Karolina w Tychach	ul. Konecznego 14
14.	Okręgowe Stowarzyszenie Handlowców	ul. Grota-Roweckiego 44
15.	Polskie Centrum Mediacji - Oddział w Tychach	pl. Wolności 3
16.	Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym - Koło w Tychach	al. Niepodległości 90
17.	Polskie Stowarzyszenie Pedagogów i Animatorów KLANZA - Koło w Tychach	ul. Moniuszki 13/16
18.	Polskie Towarzystwo Lekarskie - Koło w Tychach	ul. Edukacji 102 (<i>Wojewódzki Szpital Specjalistyczny nr 1</i>)
19.	Polskie Towarzystwo Społeczno -Sportowe „Sprawni - Razem” Oddział Wojewódzki Śląski	ul. Filaretów 5 (<i>Specjalny Ośrodek Szkolno- Wychowawczy</i>)
20.	Polskie Towarzystwo Turystyczno - Krajoznawcze Oddział w Tychach	al. Niepodległości 198
21.	Polski Komitet Pomocy Społecznej - Zarząd Miejski w Tychach	pl. Wolności 3a

22.	Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów - Oddział Rejonowy w Tychach	ul. Budowlanych 41
23.	Polski Związek Filatelistów - Koło Nr 131 w Tychach	al. Niepodległości 190 (<i>Zespół Szkół Sportowych</i>)
24.	Polski Związek Hodowców Gołębi Poczтовых - Oddział Tychy	<i>adres do korespondencji:</i> ul. Bławatków 15
25.	Polski Związek Niewidomych - Koło w Tychach	ul. Budowlanych 19
26.	Polski Związek Skata - Okręg Tychy	al. Niepodległości 188 (<i>SDK „Tęcza”</i>)
27.	Polski Związek Wędkarski - Koło Nr 60	ul. Nad Jeziorem (Rybaczkówka) <i>adres do korespondencji:</i> ul. Brzozowa 10/2
28.	Porozumienie Tyskiej Prawicy	ul. Grota-Roweckiego 44/322
29.	Soroptimist International - Klub w Tychach	ul. Radziejewskiego 18
30.	Społeczne Stowarzyszenie Hospicjum im. Św. Kaliksta I	ul. Nałkowskiej 19 (<i>parafia św. Benedykta Opata</i>)
31.	Społeczne Towarzystwo Oświatowe - Samodzielne Koło Terenowe Nr 30	ul. Edukacji 11a
32.	Stowarzyszenie Akwarystyczno - Terrarystyczne „Pirania-1959” w Tychach	ul. Generała Bema 16/35

33.	Stowarzyszenie Amatorska Sieć Komputerowa Osiedle B	ul. Bukowa 11/4
34.	Stowarzyszenie Biuro Inicjatyw Społecznych	ul. Czysta 31/81
35.	Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich - Koło przy Miejskiej Bibliotece Publicznej w Tychach	ul. Kardynała Wyszyńskiego 27
36.	Stowarzyszenie Bractwo Rycerskie Puszczy Pszczyńskiej	ul. Edisona 7/37
37.	Stowarzyszenie Chorych na Stwardnienie Rozsiane Ich Opiekunów i Przyjaciół - Oddział w Tychach	al. Marszałka Piłsudskiego 46/26
38.	Stowarzyszenie Ekologiczno-Kulturalne „Ziarno” - Oddział w Tychach	ul. Fitelberga 39/31
39.	Stowarzyszenie Forum Przedsiębiorców i Menadżerów	<i>adres do korespondencji:</i> ul. Fabryczna 2
40.	Stowarzyszenie Integracji i Aktywizacji Społecznej Osób i Rodzin „OD-NOWA”	ul. Kardynała Wyszyńskiego 1 (<i>parafia św. Krzysztofa</i>)
41.	Stowarzyszenie Katolików Świeckich (<i>stow. zwykłe</i>)	ul. Dziewanny 28
42.	Stowarzyszenie Kobiet pn. „KOBIETY OBUDŹMY SIĘ”	al. Niepodległości 214/45
43.	Stowarzyszenie Mieszkańców Bloków wszystkich mieszkań KWK „Wesoła”	ul. Honoraty 36

44.	Stowarzyszenie Miłośników Internetu „TEXAS.NET”	al. Marszałka Piłsudskiego 36/204
45.	Stowarzyszenie Miłośników Internetu „diving” (<i>stow. zwykłe</i>)	ul. Dębowa 12/21
46.	Stowarzyszenie Młodych Twórców „Strefart”	ul. Fabryczna 2
47.	Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci z Porażeniem Mózgowym „Blżej Nas”	ul. Biblioteczna 17
48.	Stowarzyszenie na Rzecz Ludzi w Podeszłym Wieku - „Dar Serca”	ul. Stefana Batorego 57
49.	Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „W STRONĘ SŁOŃCA”	ul. Filaretów 5
50.	Stowarzyszenie na Rzecz Pomocy i Rozwoju Gimnazjum Nr 11 w Tychach „Tredecima”	al. Niepodległości 108
51.	Stowarzyszenie na Rzecz Pomocy i Rozwoju Integracyjnej Szkoły Podstawowej Nr 5 w Tychach „Piątka - Dzieciom”	ul. Czarnieckiego 22
52.	Stowarzyszenie Na Rzecz Pomocy Osobom Uzależnionym i Promocji Zdrowego Stylu Życia „Dogonić Życie”	ul. Arkadowa 8/9
53.	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Dzielnic „Żwaków”	ul. Borowa 123 (Gimnazjum nr 3)
54.	Stowarzyszenie na rzecz rozwoju miasta Tychy „INICJATYWA TYSKA”	ul. Barona 25/26

55.	Stowarzyszenie na rzecz wspierania rozwoju psychicznego, emocjonalnego i fizycznego dzieci i młodzieży „EMO. Centrum Twórczego Rozwoju Dziecka i Rodziny”	ul. Rodzeństwa Krzyżowskich 70/1
56.	Stowarzyszenie Nasze Miasto Tychy	al. Marszałka Piłsudskiego 12
57.	Stowarzyszenie Nauczycieli Matematyki – Oddział w Tychach	ul. Tołstoja 1 (<i>Gimnazjum nr 6</i>)
58.	Stowarzyszenie Ognisk Artystycznych w Tychach	al. Niepodległości 53 (<i>budynek Zespołu Szkół Muzycznych</i>)
59.	Stowarzyszenie „Opieka nad Dzieckiem i Rodziną”	ul. Fitelberga 4 (<i>Żłobek Miejski</i>)
60.	Stowarzyszenie Osób z Zaburzeniami Psychicznymi, ich Rodzin i Profesjonalistów „NADZIEJA”	ul. Mikołowska 122
61.	Stowarzyszenie Otwartych Ludzi „SOL”	ul. Kardynała Wyszyńskiego 1 <i>adres do korespondencji:</i> ul. Einsteina 7/21
62.	Stowarzyszenie Partnerów Seata w Polsce	ul. Beskidzka 105
63.	Stowarzyszenie Polsko-Amerykańskie im. Tadeusza Kościuszki w Tychach	ul. Przemysłowa 47
64.	Stowarzyszenie Polskich Przewoźników Samochodów	ul. Dojazdowa 3
65.	Stowarzyszenie Pomocy Chorym na Fenylketonurię „Metabolica”	<i>adres do korespondencji:</i> ul. Husarii Polskiej 9/18

66.	Stowarzyszenie Pomocy Chorym na Serce i Choroby Układu Krążenia „Klub Serce”	al. Niepodległości 188
67.	Stowarzyszenie Pomocy Poszkodowanym Komunikacyjnych Wypadkach Komunikacyjnych i Losowych oraz Bezpieczeństwa Dzieci i Młodzieży „OD SERCA”	al. Marszałka Piłsudskiego 115
68.	Stowarzyszenie „Prawe Tychy” <i>w likwidacji</i>	ul. Lencewicza 16/6
69.	Stowarzyszenie Przyjaciół Gimnazjum nr 4 im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Tychach	ul. Konecznego 1
70.	Stowarzyszenie Pszczelarzy w Tychach	ul. Moniuszki 3/147
71.	Stowarzyszenie Śląskie Zakłady Sztuki	ul. Baziowa 26
72.	Stowarzyszenie Śpiewacze Chóru Gimnazjum Nr 3 im. Jana Pawła II w Tychach	ul. Borowa 123 (<i>Gimnazjum nr 3</i>)
73.	Stowarzyszenie „Trzeźwość Życia”	ul. Nałkowskiej 19 (<i>parafia św. Benedykta Opata</i>)
74.	Stowarzyszenie Twórców Kultury w Tychach <i>w likwidacji</i>	<i>adres do korespondencji:</i> ul. Orzeszkowej 30/14
75.	Stowarzyszenie Tyskiego Klubu Amazonek	ul. Filaretów 34/23

76.	Stowarzyszenie Weteranów Internetu „Wilkowyje.net” (stow. zwykłe)	ul. Wierzbowa 14
77.	Stowarzyszenie Wodniackie „Szkwał”	ul. Parkowa 17
78.	Stowarzyszenie Zarządców Nieruchomości Polski Południowej	ul. Edukacji 30/30
79.	Śląski Instytut Szkoleń	ul. Brzozowa 16a/12
80.	Śląski Klub Briofilów	ul. Edukacji 62/19
81.	Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej - Oddział Miejski w Tychach	ul. Cyganerii 51 (WKU Tychy)
82.	Towarzystwo Edukacji Finansowej	ul. Tischnera 75
83.	Towarzystwo Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich - Oddział Tychy	<i>adres do korespondencji:</i> ul. Nałkowskiej 12/59
84.	Towarzystwo Opieki nad Oświeczeniem – Koło Miejskie w Tychach	ul. Budowlanych 59
85.	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci - Oddział Miejski w Tychach	al. Marszałka Piłsudskiego 21 (budynek SP nr 35)
86.	Towarzystwo Słowaków w Polsce - Koło na Śląsku	<i>brak lokalu</i>

87.	Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Niemców Województwa Śląskiego - Koło Terenowe Tychy	ul. Zakątek 4
88.	TYCHY - naszą małą ojczyznę	<i>adres do korespondencji:</i> ul. Damrota 66
89.	Tyski Chór Mieszany Presto Cantabile	ul. Wejchertów 4/26
90.	Tyskie Autonomiczne Stowarzyszenie Koegzystencji, Ekologii, Radiestezji i Nauki „TASKERN”	ul. Barona 20 d/2
91.	Tyskie Bractwo Kurkowe	ul. Grota-Roweckiego 42
92.	Tyskie Stowarzyszenie Kupców i Handlowców Targowych	ul. Grota-Roweckiego 44 p. 218
93.	Tyskie Stowarzyszenie Lekkiej Atletyki (<i>stow. zwykłe</i>)	ul. Żorska 94
94.	Tyskie Stowarzyszenie Promocji Kultury Młodych	pl. Baczyńskiego 2
95.	Tyskie Stowarzyszenie Rowerowe	ul. Konecznego 11/42
96.	Tyski Klub Abstynentów „Bosman”	pl. Wolności 3
97.	Tyski Klub Motocyklowy „DYCHY” (<i>stow. zwykłe</i>)	al. Marszałka Piłsudskiego 15/73

98.	Tyski Związek Osób Niepełnosprawnych Ruchowo	ul. Grota-Roweckiego 42-44 p. 302
99.	Związek Byłych Żołnierzy Zawodowych i Oficerów Rezerwy Wojska Polskiego - Koło Nr 18	<i>brak lokalu</i>
100.	Związek Górnośląski - Koło Terenowe „Tychy”	ul. Norwida 2
101.	Związek Harcerstwa Polskiego - Hufiec Ziemi Tyskiej im. Wojska Polskiego	al. Marszałka Piłsudskiego 12 (skrytka pocztowa 164)
102.	Związek Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych - Koło Miejskie w Tychach	ul. Budowlanych 59
103.	Związek Sybiraków - Koło w Tychach	ul. Grota-Roweckiego 42-44, p. 302

Stan na 8 kwietnia 2009r.